

Møteinnkalling

Utvalg:	Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernomr.
Møtested:	Haven, Fylkeshuset
Dato:	14.01.2014
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest vararepresentant med kopi til verneområdeforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/14	Godkjenning av protokoll fra forrige møte, og innkalling		
ST 2/14	Referatsaker		
RS 1/14	Bergesneset - rapport for prosjekt - e-post		2013/4411
RS 2/14	Retningslinjer for møtegodtgjøring		2012/3055
RS 3/14	Årsrapportering 2013 til VORF		2012/3055
RS 4/14	Østhus - ad mulig ulovlig anlagt steinbrygge på gnr. 9 bnr. 2		2013/1609
RS 5/14	Endring av Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder til nasjonalpark – invitasjon til møte og utsending av utkast til notat		2013/4334
RS 6/14	Protokolltilførsel og merknader til eventuell nasjonalpark		2013/4334
ST 3/14	Oksøy-Ryvingen - Kristiansand - Flekksund - gnr 3 bnr 3 - oppføring av tilbygg for biodo		2013/6281
ST 4/14	Søgne - Herøya naturreservat - Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde - godkjenning av skjøtselsplan		2012/3052
ST 5/14	Møteplan verneområdestyret 2014		2012/3055
ST 6/14	Verneområdestyrets opplæringseminar 2014		2012/3055
ST 7/14	Eventuelt		
	- Retningslinjer for tilbygg		

ST 1/14 Godkjenning av protokoll fra forrige møte, og innkalling

ST 2/14 Referatsaker

Fra: flekkerøy vel[temagruppa@gmail.com] Dato: 11.11.2013 05:03:14 Til: Vikøyr, Bjørn Tittel:
 Re: Støtte tilrettelegging Bergesneset
 Hei Bjørn
 Beklager litt treig tilbakemeld. (mange baller i luften fortiden;-)

Faktura er sendt.(se vedl.)
 Rapport- Se vedl.

Ha en fin uke
 Hilsen
 Thomas Kristoffersen

22. oktober 2013 kl. 10:36 skrev Vikøyr, Bjørn <fmvabvi@fylkesmannen.no>:

Faktura snarest.

Hilsen

Bjørn Vikøyr

verneområdeforvalter for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder tlf [+47 414 73 912](tel:+4741473912) - [+47 38 17 62 19](tel:+4738176219) fmvabvi@fylkesmannen.no

<http://www.nasjonalparkstyre.no/no/Oksoy-Ryvingen>Bjørn Vikøyr

(Sendt fra iPhone)

Den 22. okt. 2013 kl. 10:33 skrev "flekkerøy vel" <temagruppa@gmail.com>:

Den er grei.

Lager rapport og faktura om et par uker, hvis det er ok for deg?

Hilsen
 Thomas

mandag 21. oktober 2013 skrev Vikøyr, Bjørn følgende:

Du kan sende faktura på 20 000. Påfør timer i forhold til kjente timesatser 240 + 30 for motorsag/lignende

Ønsker også kort rapport i epost for arkivering.

Hilsen

Bjørn Vikøyr

verneområdeforvalter for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder
tlf [+47 414 73 912](tel:+4741473912) – [+47 38 17 62 19](tel:+4738176219) fmvabvi@fylkesmannen.no.

Fra: flekkerøy vel [<mailto:temagruppa@gmail.com>]

Sendt: 26. august 2013 09:44

Til: Vikøyr, Bjørn

Emne: Støtte tilrettelegging Bergesneset

Hei

I samarbeidsmøte 11.10.2012 var O.R.L's planer for 2013:

- *Utvide Beiteområdet i ORL på Flekkerøy*
- *Støtte tilrettelegging Bergesneset gjennom samarbeidstiltak m/Temagruppen.*

Flekkerøy Vel's temagruppe har fulgt fremdriftsplanen for Bergesneset og laget nye 1500meter med stier og 3 broer. Dugnadsinnsats og engasjement er fremdeles stigende. På Bergesneset har Temagruppen i 2013 lagt ned ca. 200 dugnadstimer, lagt ut matriell for ca.7000,- og fått sponset matriell for ca.5000,-. Vi har fått overveldene mange og gode tilbakemeld. og ønsker å fortsette arbeidet.

Flekkerøy Vel's temagruppe for friluftsliv og grøntområder søker herved om 21500,- i støtte til tilrettelegging Bergesneset. Beløpet er i tråd med forespeilet estimer i samarbeidstiltak Bergesneset.

Mvh

Thomas Kristoffersen

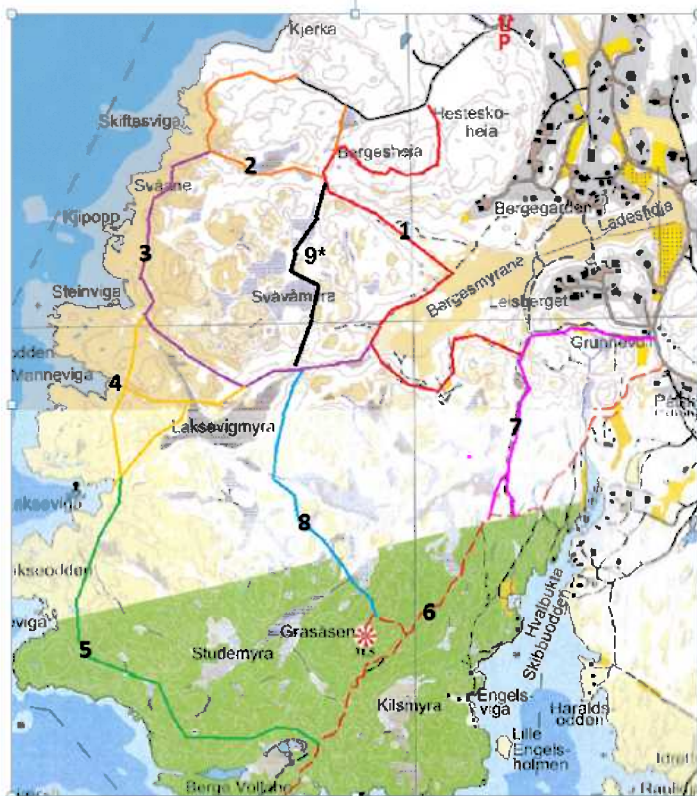
RAPPORT for tilskudd til Sammarbeidstiltak Bergesprosjektet 2013

1. Organisasjon:	Flekkerøy Vel				
2. Ansvarlig kontaktperson:	Thomas Kristoffersen				
3. Tiltak:	Utarbeide stitrase'er Bergesneset				
4. Tilskudd fra fylkesmannen:	kr 21500	5. Bestillingsnr.	2330BVI		

Beskrivelse av gjennomførte tiltak:

Flekkerøy Vel har ryddet og merket trase' 3, 8 og 9. tott. Ca. 1800meter.

Sammenbinding av Eksisterende stier, Gammelt stinett og Kyststi.

orientering om tiltaket er gjennomført etter forutsetningene:

Tiltaket er gjennomført i henhold til fremdriftsplan for sammarbeidstiltaket

orientering om hvilke justeringer/endringer som eventuelt er foretatt underveis i prosjektet:

Trase' nr 9 var ikke med i opprinnelig plan. Den er kommet til som resultat av at folk er begynt å bruke trase'en som «snarvei» mot sør.

vurdering av tiltakets resultater:

Årets tiltak har gjort det praktisk å parkere i Risleviga hvis man ønsker å gå tur til Ansteins Fyr ytterst på Bergesneset. Flekkerøy Vel har fått svært mange positive tilbakemeld. (ingen negative ☺) Flotte badeplasser er blitt tilgjengelige fra landsiden.

Regnskap:	
Inntekter:	
Tilskudd 21500,-	
.....	
Utgifter:	
Stirydding:	
egeninnsats 240,-pr.time,	
ca.150timer	36000,-

Motorsag/lignende 30,-pr.time, ca. 50timer	1500,-
Matriell til 3 broer:	2033,-
Matriell til skilt:	487,-
Stimerking og skilting: Egeninnsats 240,- pr.time, Ca.20timer	4800,-
Tott: 44820,-..	
.....	

Dato/underskrift:

11.11.2013 Thomas Kristoffersen

Flekkerøy Vel v/Thomas Kristoffersen
Paulen 4
4625 FLEKKERØY

Kontonr: 8220.45.41031
E-post: temagruppa@gmail.com
Hjemmeside: www.4625.no

Faktura: 1
Kundenr: 1
Fakturadato: 11.11.13
Forfallsdato: 21.11.13
Ordredato: 11.11.13
Deres ref: 2330Bvi

Fylkesmannen i Vest-Agder,Fakturamotak DFØ
Postboks 4104
2307 HAMAR

Bestillereferanse 2330Bvi - Samarbeidstiltak Bergesprosjektet

Antall	Art.nr	Tekst	Enhetspris	Rabatt	MVA	Sum
75		Arbeidstimer	240,00		0%	18 000,00
33		Arbeidstimer motorsag/lignende	30,00		0%	990,00
1		matriell til broer og skilting	2 510,00		0%	2 510,00

Etter forfall beregnes renter i henhold til forsinkelsesrenteloven
Ved betalingspåminnelse påløper gebyr i henhold til inkassoforskriften §1-2

MVA grunnlag 0%: 21 500,00
MVA 0,00
Sum: 21 500,00

www.SendRegning.no

Kvittering

Innbetalt til konto

Beløp

Betalerens kontonummer

Blankettnummer

8220.45.41031

21 500,00

Betalt av

GIRO

Betalings-
frist

21.11.13

Fakturanummer: 1

Fakturadato: 11.11.13

Underskrift ved girering

NB: denne utskriften kan ikke brukes i brevgiro.

Vennligst oppgi fakturanummer ved betaling

Betalt av

Betalt til

Fylkesmannen i Vest-Agder,Fakturamotak DFØ
Postboks 4104
2307 HAMAR
NORGE

Flekkerøy Vel v/Thomas Kristoffersen
Paulen 4
4625 FLEKKERØY
NORGE

Belast
konto

Kvittering
tilbake

Kundeidentifikasjon (KID)

Kroner

Øre

Til konto

Blankettnummer

21500

00 < 4 >

82204541031

Fra: Kirsten Thyrum[kirsten.thyrum@miljodir.no]

Dato: 18.12.2013 14:21:35

Til: Lutnæs, Paul Antoni Nilsen; Kollstrøm, Rolf; Vistnes, Ingunn Ims; Baardvik, Bjørn Morten; Birkeland, Ingve; Skjemstad, Oddrun; Skjemstad, Oddrun; Blixgård, Asgeir Kvalvåg; Etnestad Hanne; Skansen Ronny; Rundhaug Ole Petter; Lamo Torhild; Wika Jannike Elise; steinar.bach@naturporten.no; Haug, Astrid Alice; Sørensen, Raymond; Grevrusten, Stein Magne; Børve, Lars; Ulvund, Tore Rødseth; Nedrelo Eldrid; Dalen, Bjørn; Thingnes Anders Voss; Sørensen, Raymond; Grevrusten, Stein Magne; Sveen, Kari; Snøtun, Magnus; Rognstad, Kjell Joar; Ullring, Ulf; Moen Hege Sæther; Fjortoft Helene Børretzen; Knagenhjelm Maria Collett; Røyrvik Alf Erik; Røyrvik Alf Erik; Nornes Anbjørg; Nornes Anbjørg; Berge, Magnhild; Sødergren, Guro; Christensen, Mikkel Emil; Haugen, Tarjei; Odden Alf; Vikøyr, Bjørn; Buttingsrud Trond Erik; Köller Peter C. A.; Olsen Monika

Tittel: Retningslinjer for møtegodtgjøring

Vedlagt følger retningslinjer for møtegodtgjøring for styremedlemmer i endelig versjon. Disse er også lagt ut på sharepoint.

Det har også kommet nye satser for møtegodtgjøring etc for 2014, dere finner denne linken lenger ned i dokumentet.

<http://sph.dep.no/Personalmeldinger/2013-PMer/PM-2013-11-Administrative-bestemmelser---endringer-av-satser/>

Med hilsen

Kirsten Thyrum

seniorrådgiver, nasjonalparkseksjonen

Miljødirektoratet

Telefon: 03400 / 73 58 05 00

Mobil: 905 92 486

Nett: www.miljodirektoratet.no - www.miljostatus.no

Retningslinjer for møtegodtgjøring i verneområde- og nasjonalparkstyrer

Det tas utgangspunkt i Statens personalhåndbok (kap. 10.14.2, gjeldende fra 1. januar 2013).

Utgangspunktet er at møter kan godtgjøres med **inntil 6 timer pr møtedag** (faktisk medgått tid), og godtgjøring for møteforberedelser (vurderes ut i fra saksmengde – men maksimum møtets lengde). Begrensingen på 6 timer er ikke absolutt etter de nye retningslinjene. Reisetid inngår ikke i beregnet møtetid.

Det beregnes kostgodtgjørelse, etter statens satser. Her inngår også reisetid. Men husk fratrekk ved servering av måltider (frokost, lunsj og/eller middag).

Møtegodtgjøring:

Alle deltagere i styremøtene har rett på møtegodtgjøring etter følgende satser:

Leder: kr 516,- pr time

Øvrige medlemmer: kr 391,- pr time

Leder skal ha ledergodtgjørelse kun for tidsbruk i møter han/hun leder, for øvrig skal leder ha samme sats som øvrige medlemmer (f.eks. for forberedelser til møter).

Selvstendig næringsdrivende, kan ha krav på egen sats. Dette forutsetter at hovedbeskjeftigelsen er som selvstendig næringsdrivende, med eget organisasjonsnummer. Forutsetter også at de i vesentlig utstrekning har utgifter til f.eks eget kontor, behov for ekstrahjelp/ avløser / vikar mv.

Følgende satser gjelder:

Arbeid i møter: kr 1076,- pr time

Møteforberedelser kr 391,- pr time

Dersom timesatsen for selvstendige næringsdrivende benyttes ved deltagelse i møter, skal det ikke utbetales erstatning for tapt arbeidsfortjeneste i tillegg.

Erstatning for tapt arbeidsfortjeneste

Dette kan utbetales i tillegg til ordinær møtegodtgjøring.

- 1) Dersom møtedeltager gjør krav på erstatning for tapt arbeidsinntekt, kan dette utbetales direkte til møtedeltager i henhold til gjeldende satser. Dokumentert tap forutsetter at arbeidsgiver framviser en bekreftelse på at møtedeltageren ikke har permisjon med lønn for å delta i det aktuelle møtet.
 - Dokumentert tap – inntil kr 1717,- pr dag
 - Sannsynliggjort tap – inntil kr 691,- pr dag
- 2) Eller dersom virksomheten der møtedeltageren er ansatt framsetter faktureringskrav, kan tapte inntekter dekkes av oppdragsgiver. Det er fastsatt en veiledende sats på kr 1 130,- pr time +mva.

Når skal det utbetales møtegodtgjøring

- Ved alle ordinære møter i nasjonalpark- og verneområdestyrer (i hht antall timer brukt til møte og forberedelse)
- Ved deltakelse i kompetansedager for styret og befaringer for hele styret (leder skal ha ordinær møtegodtgjøring som for øvrige styremedlemmer med mindre han/hun leder eller har ansvaret for hele eller deler av dette)
- Dersom leder eller andre møter i andre sammenhenger i forbindelse med rollen som styremedlem/ styreleder, og dette er avtalt på forhånd kan det utbetales godtgjøring i hht ordinære satser.
- Deltagelse på nasjonalparkkonferanse (andre tilsvarende seminar/ konferanser) – her kan det utbetales erstatning for tapt arbeidsfortjeneste, men ikke møtegodtgjøring
- Deltagelse på studieturer etc. – her utbetales det ikke møtegodtgjøring, med mindre det legges inn et styremøte som del av studieturen. Krav om tapt arbeidsfortjeneste kan utbetales. Dette bør avtales på forhånd.
- Deltagelse på møter med departement/direktorat i forbindelse forvaltningsordningen – her kan det kreves møtegodtgjøring og eventuelt tapt arbeidsfortjeneste
- Deltagelse ved tilsettingsprosesser etc – kan det kreves møtegodtgjøring og evt tapt arbeidsfortjeneste
- Dersom leder/styremedlem(mer) deltar på befaring i konkrete saker (utenom styremøter / kompetansedager) – kan det kreves tapt arbeidsfortjeneste, dette bør avklares på forhånd.

Fra: Carl Erik Kilander[carl.erik.kilander@miljodir.no]
Dato: 18.12.2013 00:48:51
Til: Vikøyr, Bjørn
Kopi: Olaf Landsverk
Tittel: Årsrapportering 2013 til VORF

Hei Bjørn!

Som du vet har årets rapportering pga noe spesielle omstendigheter blitt sterkt forsinket. Det beklager vi. Her har du imidlertid en start på årets prosatekst (Innledning pluss Oksøy-Ryvingen). Olaf supplerer med sin del med det aller første. Legger også ved "min" andel av B-skjemaet. Siden du vel blir med på hele programmet, oversender jeg også rapporten til FM samt excel-arket som viser aktiviteter for alle verneområdene (blir muligens supplert på enkelte punkter).

Da ses vi i morgen. Håper og tror vi skal komme greit gjennom "forhandlingene" 😊

Mvh Carl Erik

ÅRSRAPPORT 2013

FRA
STATENS NATUROPPSYN (SNO)

TIL
VERNEOMRÅDESTYRET FOR OKSØY-RYVINGEN- OG
FLEKKEFJORD LANDSKAPSVERNOMRÅDER

Sviing ved Ryvingen fyr på etterm vinteren. Foto: Carl Erik Kilander / SNO

Olaf: Finn et bilde fra "din" teig her og sett inn (evt ta bort mitt bilde ovenfor om du vil ha ett stort bilde)

Innhold

A. SNOs kjerneoppgaver

1. Oppsyn etter naturmangfoldloven
2. Oppsyn i verneområdene
3. SNOs øvrige naturoppsynsaktivitet innenfor landskapsvernområdene
 - Lakseoppsyn
 - Oppsyn med sjøfuglreservatene

B. Bestillinger fra Verneområdestyret

1. Gjennomførte tiltak i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde
2. Gjennomførte tiltak i Flekkefjord landskapsvernområde

Oppsynet innenfor de to landskapsvernområdene har i 2013 vært utført av:

Carl Erik Kilander , SNO Kristiansand

Olaf Landsverk, SNO Lyngdal

Jon Erling Skåtan, SNO Hægebostad (prosjektleder for minkprosjektet i Mandals østre skjærgård)

Lars Arne Bay (deltidsengasjement i SNO mai-desember, inkl oppsynsoppgaver i Oksøy-Ryvingen LVO).

Utover dette har oppsynet blitt supplert ved mindre tjenestekjøp.

Skjærgårdstjenestens fire driftsenheter – Kristiansand, Søgne, Mandal og Lister – har en viktig rolle i forhold til skjærgårdsparkarealene og andre sikrede friluftsområder innenfor landskapsvernområdene og utfører også noe naturoppsyn for SNO (5-10 dager årlig pr båt; dette er ett av vilkårene for statens tildeling av driftstilskuddet til Skjærgårdstjenesten).

A. SNO's KJERNEVIRKSOMHET INNEN VERNEOMRÅDENE I 2013

A1 Oppsyn etter naturmangfoldloven

Kort om aktivitet

Også i 2013 har SNOs virksomhet i omfattet et god del skjøtselsoppgaver. Mye av oppsynsarbeidet i landskapsvernområdene er kontrolloppgaver etter verneforskriftene, samt oppsyn i sjøfuglreservater som ligger innenfor landskapsvernområdenes yttergrenser. Det vises til egne avsnitt om dette nedenfor.

Informasjon og veiledning om natur og kulturmiljø i områdene og om gjeldende regler for friluftsliv, motorferdsel, jakt og fiske er også en viktig del av oppsynets arbeid. Her spiller også Skjærgårdstjenesten en viktig rolle, ikke minst i forhold til å sikre at friluftslovens

bestemmelser om hensynsfull ferdsel blir respektert. Samarbeidet med Skjærgårdstjenestens fire driftsenheter er meget bra.

SNO har deltatt på møter og befaring med både styret og rådgivende utvalg. Det er et godt samarbeid med verneområdeforvalteren.

Foto: Lars Arne Bay / SNO

Informasjon til brukerne er en viktig forvaltningsoppgave. I 2013 monterte SNO denne informasjonsplakaten på det offentlige toalettet i Skyllevika

Utviklingstrekk/utfordringer

Det er behov for å frembringe ytterligere informasjon om generell naturtilstand i forhold til verneverdier, samt vurdere behov for skjøtselstiltak, særlig med tanke på fremmede arter, gjengroing m.m.

I begge landskapsvernområdene inngår det store arealer sikret som skjærgårdspark eller innkjøpt av det offentlige til friluftsmål. I disse områdene er det forholdsvis stor fritidsferdsel, spesielt i sommermånedene. Det er derfor en stor utfordring å sørge for tilstrekkelig avfallsrydding og renovasjon i begge landskapsvernområdene. Her vil Skjærgårdstjenestens driftsenheter i Lister, Mandal, Søgne og Kristiansand være avgjørende for å lykkes. I tillegg er det viktig å organisere spesielle ryddeaksjoner i samarbeid med skoler, foreninger og lag.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

Mange restaurerings- og skjøtelsprosjekter er iverksatt de siste årene. Oppfølging av disse for å fjerne fremmede arter og hindre gjengroing med og tap av naturverdier blir en av hovedprioriteringene innen skjøtelsarbeidet neste år. Konkret prioritering av enkelttiltak avklares nærmere i bestillingsdialogen.

Skjærgårdstjenestens båter og mannskap er selve nøkkelen til å holde mye besøkte lokaliteter i verneområdene fri for søppel. De fleste av disse lokalitetene er sikrede friluftsområder som kommunene har ansvar for å drifte. Tjenestekjøp fra Skjærgårdstjenesten i forbindelse med gjennomføring av spesielle skjøtels- og tilretteleggingstiltak vil for øvrig være interessant i den grad Skjærgårdstjenesten er konkurransedyktig ift fagkompetanse, utstyr og pris.

Foto: Carl Erik Kilander / SNO

Skjærgårdstjenesten er en viktig aktør i fylkets skjærgård og utfører oppsynsoppgaver for SNO i begge landskapsvernområdene. Bildet viser båten fra Mandal, med Ryvingen fyr i bakgrunnen.

Vi vil fortsatt tilstrebe å holde god kontakt med eiere og brukere av verneområdene. Den organiserte kontakten bør skje i samråd med verneområdeforvalteren, og vi vil generelt prioritere å videreutvikle et allerede nært og godt samarbeid med forvalteren og verneområdestyret.

A2 Oppsyn i verneområdene

Kort om aktivitet

Det meste av oppsynet dreier seg om verneforskriftene for de respektive landskapsvernområder. For øvrig gjelder annet lovverk som utenfor verneområdene. Generelt er det lite å ta tak i av ulovligheter. I 2013 avdekket SNO imidlertid to ulovlig hogster innenfor Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde på Flekkerøy. Sakene ble behandlet av verneområdestyret. På grunnlag av dette ble inngrepene politianmeldt av Miljødirektoratet. Sakene er fortsatt under etterforskning av politiet.

Utviklingstrekk/utfordringer

Landbasert motorferdsel i de to verneområdene er forholdsvis beskjeden og stort sett knyttet til tillatt bruk i forbindelse med landbruksdrift og skjøtsel. Den største utfordringen ligger i et økende antall ATV-er og stedvis terrengkjøring med krossykler.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

Vi tar sikte på å holde aktiviteten på samme nivå og prioritere oppfølging av tips om evt. ulovlig motorisert ferdsel og andre brudd på verneforskriftene.

A3 SNOs øvrige oppsynsaktivitet innen Okseøy-Ryvingen- og Flekkefjord landskapsvernområder

Lakseoppsyn

SNO har et særskilt ansvar for lakseoppsynet i fylket. En viktig del av dette oppsynet gjøres innenfor de to store landskapsvernområdene, hjemlet i lov om laks- og innlandsfiske.

Oppsyn med sjøfuglreservatene

Innenfor yttergrensen av de to landskapsvernområdene er det i alt 10 sjøfuglreservater (alle innen Okseøy-Ryvingen LVO); Fylkesmannen i Vest-Agder er forvaltningsmyndighet for sjøfuglreservatene). En stor del av fylkets hekkebestander av sjøfugl er avhengig av disse områdene, og oppsynet med sjøfuglreservatene i hekkeperioden har derfor høy prioritet. Både SNO og Skjærgårdstjenesten driver oppsyn med sjøfuglreservatene. Oppsynet kombineres oftest med annen oppsynsvirksomhet og har hovedsakelig fokus på ilandstigningsforbudet f.o.m. 15. april t.o.m. 15. juli, samt ulovlig jakt.

Skjærgårdstjenesten bistår dessuten med årlig fjerning av søppel fra sjøfuglreservatene som del av sine forpliktelser ift SNO. I 2013 ble ingen personer anmeldt for brudd på ilandstigningsforbudet. SNO prioriterer å spre informasjon om sjøfuglreservatene gjennom media, og det ser ut til at ferdselsforbudet stort sett blir godt respektert av båtfolket.

Anbefalte oppfølgingspunkter for SNO's øvrige naturoppsynsoppgaver neste år

Det er behov for å videreføre oppsynet med laksefiske, sjøfugljakt og sjøfuglreservatene på minimum samme nivå som tidligere. Ettersom oppsynsressursene er begrenset, er det viktig å vektlegge god informasjon gjennom media og å fokusere på tips og spesielle problemområder.

B BESTILLINGER FRA VERNEOMRÅDESTYRET I 2013

Utenom SNO's løpende oppsynsvirksomhet har det i 2013 blitt gjennomført flere større skjøtselstiltak i samsvar med årets bestilling. Disse er nærmere omtalt under det enkelte landskapsvernområde.

B1 Okseøy-Ryvingen landskapsvernområde

En god del av SNO's aktivitet i Okseøy-Ryvingen landskapsvernområde i 2013 har vært konsentrert om gjennomføring av bestilte skjøtselstiltak, med særlig vekt på rydding/-restaurering av gjengrodd kystlynghei. Dette er tid- og kostnadskrevende tiltak som det vil være behov for å gjennomføre og følge opp i mange år fremover. I denne sammenheng vil det også være behov for å overvåke effekten av gjennomførte tiltak.

Blant årets skjøtselstiltak i Okseøy-Ryvingen landskapsvernområde har følgende vært utført av, eller med oppfølgingsbistand fra SNO:

Biskophavn, Flekkerøy

SNO inngikk avtale med Lindebø skole som i mai i år gjennomførte en større søppelryddingsaksjon i området rundt Biskophavn. Elevene gjorde en imponerende innsats, og aksjonen må anses som meget vellykket.

Fotos: Lars Arne Bay / SNO

*Venstre bilde: Lindebø skole i Biskopshavn før oppstart av søppelrydding.
Høyre bilde: På vei til dagens dont.*

Åksla, Skjernøy

Også i 2013 har SNO har inngått tjenestekjøpsavtale om hogst og rydding. Årets tiltak fullføres i disse dager. Store deler av Åksla-området er fortsatt gjengrodd med krattskog. For å restaurere dette kystheilandskapet og dermed også bedre mulighetene for beiting med sau vil det være behov for å fortsette ryddingen i mange år ennå.

Foto: Carl Erik Kilander / SNO

Område som nylig er blitt ryddet på Åksla, Skjernøy.

Rossnes, Skjernøy

Også i dette området er det gjennomført en større ryddingshogst for å restaurere gjengrodd kystlynghei. Tjenestekjøpsavtalen er inngått av Verneområdestyret, mens SNO har stått for oppfølgende veiledning og kontroll av utført tiltak. Årets tiltak er gjennomført. Her er det ennå store arealer med gjengrodd lynghei som det er ønskelig å restaurere.

Foto: Carl Erik Kilander / SNO

På Rossnes (ytre del av Skjernøy) er lokale krefter i ferd med å rydde fram gammelt kulturlandskap. Her er ennå mye å ta av!

Herøya, Søgne

VORF har inngått avtale med Naturvernforbundet om hogst og rydding i den delen av Herøya som er landskapsvernområde (østre del). SNO har fulgt opp med kontroll underveis. Tiltaket er gjennomført etter planen. Også her er det mye rydding som gjenstår.

Ryvingen – fjerning av mink

Uttak av mink i sjøfuglreservatene i Østre Mandal skjærgård og Oksøy-Ryvingen landskapsverneområde ble gjennomført etter prosjektplanen og for første gang var alt areal tilgjengelig for prosjektet. Siste år er det særlig brukt tid på å tømme områdene mellom sjøfuglreservatene og prosjektet er utvidet østover til Søgne og Kristiansand. I siste del av hekkesesongen ble det gjennomført en sommersjekk av verneområdene. I Søgne og Kristiansand har lokale krefter stått for deler av uttaket. I direkte regi av prosjektet har 55 mink blitt fjernet. Utover dette har lokale krefter tatt ut ca 15 mink øst i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde denne vinteren. Sjøfuglreservatene var tomme ved hekkestart og det ble bare funnet ett dyr i reservatene ved sommersjekk. Sommersjekken avslørte også at det nå er svært glissent med mink ellers i Oksøy-Ryvingen lvo. Forekomst og produksjon av sjøfugl ble registrert av lokallaget av Norsk Ornitologisk Forening i Mandal.

I samarbeid med Fylkesmannen og VA JFF er det igangsatt arbeid med å motivere og legge til rette for jegere som vil jakte mink i skjærgården. Dette har tilsynelatende gitt svært liten effekt i form av mer jakt/fangst.

Ved prosjektstart var det én person og én hund som hadde kompetanse på uttak av mink. Dette er nå utvidet til fire personer og fire hunder som er/kan være tilgjengelig for prosjektet. Tre nye hunder er under opplæring og forventes å være operative i løpet av inneværende sesong. Prosjektet er derfor ikke lenger sårbart med hensyn til kompetansen som trengs for å takser og fjerne mink. Vest-Agder har landets beste kompetanse knyttet til arbeidet med mink. Kunnskap og erfaringer bl.a. fra dette prosjektet blir nå brukt i arbeidet mot mink på landsbasis. Både teoretisk og praktisk opplæring er gjennomført i flere fylker, samt at personell fra Vest-Agder deltar på aksjoner i verneområder i andre deler av landet.

Utviklingstrekk/utfordringer

Det har vist seg at ny mink alt etter ett år har rekolonisert flere av områdene som var tomme ved hekkestart. Med noen unntak har det derfor hvert år nesten vært like mye arbeid å holde de utvalgt områdene tomme for mink. Dette skyldes at det har vært areal spredte rundt i landskapsvernområdet som det ikke har vært tatt ut mink. Det forventes at en ser en forandring på dette i år.

Det er tilgang på føde som de fleste år regulerer hekkesuksessen for mange av fugleartene. Minkens effekt på noen arter vil dermed først bli målbar når forholden ellers skulle ligge til rette for en god produksjon. På grunn av andre forhold enn mink, ble det heller ikke i år noen god sesong for de hekkende sjøfuglartene som overvåkes.

Minkfjerning i andre land har vist at det tar noen år før en kan måle effekter på fugl. Erfaringer fra tre sesonger er derfor som forventet for lite til å si noe om effekten av tiltaket på faunaen så målbare effekter på fuglebestander kan en først forvente kommende sesonger. Men arbeidet har gitt verdifull erfaring i utvikling av metodikk i bekjempelse av mink, samt lagt grunnlaget for videre arbeid bl.a. ved overføring av kompetanse og opptrening av hunder. Arbeidet med mink er prioritert på landsbasis og prosjektet i Østre Mandal bør prioriteres og videreføres. Arbeidet i reservatene og deler av landskapsvernområdet utføres av SNO. Uttak av mink utover dette er tenkt gjennomført av vanlige jegere. Det er en utfordring å få engasjerte jegere til å delta i dette arbeidet, bare med lysten til å jakte som motivasjon.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

Arbeidet videreføres og legges opp etter nasjonale retningslinjer. Utenfor verneområdene arbeides det ytterligere med å engasjere jegere. Overvåkingen av fugl knyttet til prosjektet bør gjennomgås og justeres på bakgrunn av erfaringer gjort i Finland.

Foto: Carl Erik Kilander / SNO

Spesialtrente hunder er til stor hjelp når minken skal fjernes. Her er en finsk spets i aksjon.

Olaf (tekst kommer):

B2 Flekkefjord landskapsvernområde

Bestillingsskjema B mellom forvaltningsmyndighet og Statens naturoppsyn (SNO) lokalt for 2013

Forvaltningsmyndighet/styre Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder
 Kontaktperson: Bjørn Vikøyr Telefon: 414 73 912 Stedfortreder: Elisabeth Kaddan 38176726

SNO-K: Kristiansand – Carl Erik Kilander
 SNO-L: Lyngdal - Olaf Landsverk
 SNO-H: Hægebostad - rovvilt - Jon Erling Skåtan

Telefon 38176078 - 95967367
 Telefon 91836570
 Telefon 482 54 803

Bestillinger fra forvaltningsmyndighet på SNO's personellressurser ut over SNOs kjerneoppgaver (fylles ut av forvaltn.myndighet)

Bestillings- nummer (fylke + nummer + år)	Prioritet Kategori 1-3 og evt frist for oppdrag	Hvis verneområde ID-nr. for området (Naturbase)	Navn på område/lokalitet	Beskrivelse av oppdrag	Anslått tidsbruk i ukeverk	Kryss av hvis behov for egen rapport	SNO sin rapportering av oppdraget (SNO fyller ut <u>etter</u> utført arb.)	SNO sine forslag til videre oppfølging, eventuelle oppgaver som ikke er utført (fylles ut etter utf. arb.)
VA 1 13	1	VV000023 37	Flekkefjord LVO	Delta i tiltak og prosesser i Østebø/Brufjellet, Dragøy og Kjørsfjellet/Håland	2			OL
VA 2 13	1	VV00002 344	Oksøy-Ryvingen, LVO	Deltakelse i tiltak o g prosesser på Rosnes, Åksla, Indre Hellersøy, Skibbuholmen	3		<i>Har deltatt i samsvar med bestilling (CEK + LAB). Tiltak er gjennomført på Rosnes, Åksla og Skibbuholmen. Indre Hellersøy: ikke tildelt midler</i>	<i>Skjøtsel bør videreføres på samtlige nevnte områder (rydding og beiting mv)</i>
VA 3 13	1	VV00002 344	Oksøy-Ryvingen, LVO	Oppsett av infotavler	1		<i>Delvis gjennomført (LAB). Avventer avklaring av oppsettingsplass for resterende tavler.</i>	<i>Resterende tavler bør settes opp når plassering er avklart</i>
VA 4 13	1	VV00002 344	Oksøy-Ryvingen, LVO	Lede minkprosjekt	3	x	<i>Gjennomført etter planen.</i>	JES

Underskrift/evt sign forv.myndgihet:

ÅRSRAPPORT 2013

FRA
STATENS NATUROPPSYN I VEST-AGDER

TIL
FYLKESMANNEN I VEST-AGDER

Foto: Carl Erik Kilander / SNO

Lav høstsol i Birkelandsvann naturreservat, Songdalen

Innhold

INNLEDNING:	3
MOTORFERDSELFEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.	
VILLREIN	5
LAKSEOPPSYN	6
JAKTOPPSYN	8
SKJÆRGÅRDSTJENESTENS OPPSYNSOPPGAVER	9
ROVVILT	10
TRUEDE ARTER	11
SVARTLISTEARTER - Minkprosjekt Mandals ytre skjærgård	12
OPPSYN/TILTAK I VERNEOMRÅDER	14
NATURVEILEDNING	18
MENNESKET OG NATURARVEN - PILOTPROSJEKT	20
OPPSYN MED KULTURMINNER	20
ADVARSLER OG ANMELDELSER I 2012 OG 2013	21
DIGITALE VEDLEGG	21 <u>1</u>

Innledning

Årsrapporten oppsummerer SNO's samlede aktivitet i Vest-Agder for 2013, unntatt oppsynet med Setesdal-Vesthei – Ryfylkeheiane landskapsvernområde (SVR) og Oksøy – Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder, som rapporteres til eget forvaltningssekretariat. SNO sine oppgaver består av såkalte kjerneoppgaver som SNO er satt til å ivareta og oppgaver som er avklart gjennom bestillingsdialog med Fylkesmannen i Vest-Agder og Verneområdestyret. I tillegg inngår en liten andel oppsyn med kulturminner i kystsonen, basert på dialog med Fylkeskonservatoren/Vest-Agder fylkeskommune.

Rapporten oppsummerer hva Statens naturoppsyn i Vest-Agder har jobbet med i løpet av 2013 av temaer som ble tatt opp i bestillingsdialog med fylkesmannen i Vest-Agder på slutten av 2012.

SNO i Vest-Agder: **Jon Erling Skåtan, SNO Hægebostad**
 Carl Erik Kilander, SNO Kristiansand
 Olaf Landsverk, SNO Lyngdal

I tillegg bruker Peter Hermansen, SNO Bykle, en del tid i Vest-Agder.

Peter Hermansen har koordineringsansvaret for oppsyn i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde (SVR), samt tilstøtende biotopvernområde. Han har videre koordineringsansvaret for oppsyn med motorferdsel i utmark i begge Agderfylkene.

Jon Erling Skåtan er rovviltkoordinator for Agderfylkene og Rogaland og har hovedansvaret for rovvilt i Vest-Agder, der SNO kjøper tjenester fra fire rovviltkontakter.

Carl Erik Kilander har oppsyn med verneområdene f.o.m. Mandal og østover i fylket. Pga en stor andel prosjektoppgaver for sentralt SNO i 2013 har en del av Carl Eriks oppsynsoppgaver blitt ivaretatt av Lars Arne Bay. Han har vært engasjert som deltidsvikar i perioden 01.05 – 31.10.13.

Olaf Landsverk ivaretar oppsynet i alle verneområder f.o.m. Lindesnes kommune og vestover i fylket (unntatt Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde – SVR).

Lakseoppsynet i Vest-Agder har i 2013 blitt utført av SNOs fast ansatte/innleid personell, samt ved tjenestekjøp fra to enkeltpersoner, én jeger- og fiskerforening og ett elveeierlag. I villreinjaktoppsynet deltar både SNOs fast ansatte og bl a personell innleid av rettighetshavere. SNO koordinerer dette oppsynet.

Motorferdsel

Kort om aktivitet

Det har vært gjennomført 7 snøskuterkontroller sammen med politiet. Kontrollene førte til 7 anmeldelser.

Ellers prioriteres det å kontrollere motorferdselen når vi har andre arbeidsoppgaver i felt, ikke minst i fylkets verneområder. Det førte bl.a. til en anmeldelse for ulovlig barmarkskjøring i forbindelse med reinsdyrjakta. En ble også anmeldt for kjøring i verneområdene på Lista.

Utviklingstrekk/utfordringer

Volum og lokalisering av snøscooterkjøringen følger samme mønster som tidligere. Det er stort sett lite kjøring/spor i "høgheia". Det er fortsatt store lokale variasjoner i mengden ulovlig motorferdsel. Det meste av ulovlig kjøring i SVR landskapsvernområde foregår i sør, hvor Hekkfjellområdet fortsatt peker seg ut.

Barmarkskjøringen ser ut til å øke enkelte steder, men det er fortsatt et forholdsvis lite omfang. Bl.a. ser det ut til at det blir mer og mer ulovlig kjøring i forbindelse med jakt.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

Det er fortsatt behov for å bruke ressurser på kontroll av motorferdsel i utmark. Politiets deltakelse på disse kontrollene har en sterk forebyggende effekt, selv om ikke antallet anmeldelser er så høyt i forhold til mengden lovbrudd som skjer.

I løpet av vinteren vil det trolig bli satt i gang forsøksprosjekt med rekreasjonskjøring med snøscooter i noen av fylkets kommuner. Dette vil også kreve oppfølging.

Vi vil ha særlig fokus på barmarkskjøring, både ved oppsyn i kjente problemområder og ved oppfølging av tips. I forbindelse med høstjakta vil det bli forsøkt å få til en felles, målrettet aksjon sammen med politiet.

SNO og politi på felles aksjon for å avdekke ulovlig kjøring av snøskuter i utmark. Foto: SNO

Villrein

Kort om aktivitet

Vi har som tidligere år bidratt med oppfølging av merkeprosjektene i Setesdalsheiene. I vinter ble det merket ni nye dyr i Vestheia (syv bukker og to simler). SNO deltok med rekognosering og forberedelser under merkingen.

En av bukkene ble skutt i villreinjakta. Nå er det totalt åtte dyr med virksomme GPS-sendere i Vestheia, og to i Austheia.

SNO deltok på kalvetellingen i Vestheia, og gjennomførte som vanlig kalveregistrering i Ljosådal og Vatnedalen siste uka i mai. Vi bisto også villreinlagene på vellykkede strukturtellinger både på Aust- og Vestheia

Under villreinjakta koordinerte SNO oppsynet i regionen. Det ble inngitt 1 anmeldelse etter villtloven, 1 etter motorferdselloven og 21 advarsler for mindre forseelser. Det viser seg at det er mye slurv og uvitenhet i forbindelse med riktig utfylling av villreinkort. SNO vil samarbeide med villreinnemda og villreinlagene for å bedre dette.

På Austheia kom dyra nordover enda tidligere enn i fjor, og allerede 21.8. var det flere hundre dyr i Hovdentraktene. De dro imidlertid litt sydover igjen, og under jakta befant mye av dyra seg nede i skogen fra Geiskelid og sydover til Stavenes. Ressursbruken var den samme som i 2012.

Det vesentligste av villreinjakta har som vanlig foregått i Aust-Agder.

Utviklingstrekk/utfordringer

Det er startet opp et nytt merkeprosjekt i Setesdal Vesthei, der vi vil bistå ved merking og oppfølging av dyra. Vi vil også fortsette arbeidet med dokumentasjon av villreinens områdebruk. De merkede bukkene krever ekstra oppfølging.

Vårt inntrykk er at dyretallet er i ferd med å ta seg opp sør for Blåsjø/Botsvatn på Vestheia, men at disse dyrene i liten grad beveger seg særlig langt syd for Brokke-Suleskarvegen.

På Setesdal Austhei stiger stammen fortsatt. Det meste av dyrene er i nordområdet om vinteren, og i sørområdet om sommeren. Vi følger ekstra med på trekket over rv 45 ved Bjørnevatn vår og høst.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

Villreinarbeidet fortsetter i hovedsak som før.

Foto: Peter Hermansen / SNO

En av de merkede bukkene ble funnet død ved Røynlivatn. Denne var skutt. Forholdet ble anmeldt.

Lakseoppsyn

Kort om aktivitet

SNO har sammen med politiet hatt felles oppsynsrunder der lakseoppsyn har vært viet oppmerksomhet. En større aksjon ble gjennomført i juni i forbindelse med samling for SNO og politiet.

Ellers inngår lakseoppsyn som obligatorisk oppgave under øvrig båtoppsyn. Også i 2013 har det vært stor oppsynsaktivitet i vestre og midtre deler av fylket. Etter intensivt oppsynsinnsats i denne delen av fylket de seneste år har antallet registrerte overtredelser gått sterkt ned.

SNO har i 2013 levert i alt 7 anmeldelser for brudd på Laks- og innlandsfiskeloven. De fleste sakene hadde ukjent gjerningsperson og gjaldt ulovlig bruk av settegarn i sjøen. Det er gitt i alt 20 advarsler. De fleste av disse gjelder slurvete/mangelfull merking av fiskeredskaper, og fiske innenfor fredningssoner uten kort.

Som i foregående år har det vært oppsyn i de viktigste lakseelvene i fylket, med spesiell fokus på å kontrollere betalt fiskeravgift samt fisket under fossene. Videre har det vært kontroll i utvalgte gytebekker i gyteperioden med tanke på eventuell lystring. Det har også blitt satt opp informasjon om enkelte lakseførende vassdrag som ikke er åpnet for fiske, om at fiske er forbudt.

Utviklingstrekk/utfordringer

Lakseoppsyn er meget ressurskrevende, fordi ulovlighetene ofte er vanskelige å avdekke uten betydelig innsats på kvelds-/nattestid og helg. Med begrensede ressurser vil vi derfor fortsatt satse på å samordne oppsynsinnsatsen med Politiet, Kystvakta og Skjærgårdstjenesten. Munningsområdene i lakse- og sjørretvassdragene samt de nære sjøområdene utenfor bør fortsatt gis særlig oppmerksomhet. Omfanget av laksefiske med faststående redskap (kilenot) er forholdsvis omfattende i Vest-Agder. Vårt hovedinntrykk av kilenotfisket er også i år at dette foregår i lovlydige former.

SNO var med KV Nornen første helga i juli, og kontrollerte de aller fleste kilenøter i fylket. Kontrollen resulterte i én anmeldelse (Kystvakta) pga dårlig lukking. Det er fortsatt stort forbedringspotensiale med hensyn til merking.

Den største utfordringen er fortsatt knyttet til umerkede flytegarn og brudd på nedsenkingspåbudet i perioden 1. mars til 30. september. Det er også en utfordring å spre informasjon om særskilte regler i fredningssonene som er opprettet i sjøområdet utenfor mange av fylkets lakseelver. Også i 2013 har de fleste ulovlighetene vært knyttet til ulovlig bruk av garn. Området vestenfor Lindesnes står fortsatt for størstedelen av de anmeldte sakene, og det er særlig viktig å opprettholde tilstrekkelig oppsynsinnsats i denne delen av fylket.

For enkelte av elvene var det i 2013 et regelverk som var svært vanskelig å kontrollere og håndheve, og flere valgte bevisst å bryte bestemmelsene under påskudd av humanitær grunn. Det kom flere klager på at det ble fisket mye ulovlig i munningssonene, spesielt i Otra. Intensivert oppsyn av SNO og lokalt oppsyn bekreftet at det er et faktum.

Det har vært en del meldinger om ulovlig fiske på nettstedet www.ulovligegarn.no som driftes av NJFF. Meldinger blir automatisk videresendt til lokalt SNO. Tips følges opp i den utstrekning det er mulig, og meldingene gir en god pekepinn på hvor problemene er gjentakende.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

Fortsatt satsing på punktaksjoner sammen med Politiet og Kystvakten anbefales. Det synes fortsatt å være behov for å bedre informasjonen til både yrkes- og fritidsfiskere om hvilke regler som gjelder i fredningssonene i sjøen og elvene, og elvene som det ikke er åpnet fiske i.

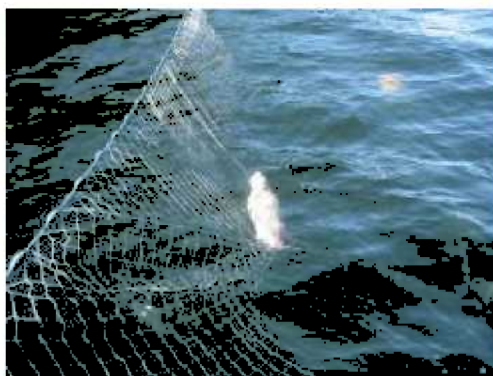

Foto: Olaf Landsverk/SNO

Ulovlig fanget laks i flytegarn

Jaktoppsyn

Kort om aktivitet

Ærfugl- og skarvejakta starter 1. oktober, og disse to artene er særlig attraktive for sjøfugljakt og dermed aktuelle å prioritere mht oppsyn. Kontrollaktiviteten har vært størst i den første delen av jakta. En del sjøfugljaktoppsyn har også vært utført som del av SNO sitt generelle båttoppsyn i løpet av høsten. Det er lagt vekt på å spre oppsynet både på ukedager og til helg, samt til ulike tider på døgnet. I alt 27 jegere er blitt kontrollert, 18 av disse ble kontrollert på Lista. 3 av disse ble politianmeldt for ikke å ha plombert halvautomat hagler, og 3 fikk advarsel for andre forhold (formalia).

Foto: Carl Erik Kilander / SNO

Sjøfugljakt i Søgne-skjærgården.

Utviklingstrekk/utfordringer

Vårt inntrykk er at det fortsatt er forholdsvis få jegere som driver sjøfugljakt i Vest-Agder. Konsentrasjonen av sjøfugljegere synes størst i området Kristiansand-Mandal og i Farsund kommune, der gåsejakta også er populær. Etter vår oppfatning er det fortsatt viktig å arbeide forebyggende gjennom informasjon og kontakt med sjøfuglejegerne.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

I likhet med opplegget for lakseoppsynet bør en også her satse på punktaksjoner i samarbeid med politiet. Aksjonene bør konsentreres om kjente "problemområder" og områder hvor det kommer in meldinger om uregelmessigheter. Dette sammen med god mediedekning etter aksjoner og konkrete anmeldelser vil trolig ha forebyggende effekt.

Skjærgårdstjenestens naturoppsynsoppgaver

Kort om aktivitet

Som tidligere har Skjærgårdstjenesten i tillegg til sine kjerneoppgaver utført naturoppsynsoppgaver for SNO, 5-10 dagers arbeid per båt, som er i samsvar med gjeldende føringer for driftstilskuddet fra staten. Det har vært ca. 25 dagers arbeid relatert til oppsyn, samlede dagsverk for SNO utgjør ca. 40.

Det var en god båtsommer med mye folk på sjøen, med mye folk i områdene. Økt mengde søppel i de fleste områdene.

Skjærgårdstjenestens oppsynsaktivitet er spisset mot følgende tema:

- Hensynsfull ferdsel etter friluftsløven (Skjærgårdsparken og andre sikrede friluftsområder)
- Tilsyn med sjøfuglreservatene i perioden med ferdselsforbud, samt fjerning av ilanddrevet søppel før hekkesesongen
- Rapportering av brudd på Lakse- og innlandsfiskeloven (fokus på ulovlige garn som Skjærgårdstjenesten kommer over i forbindelse med utførelsen av øvrige oppdrag). Evt anmeldelser til politiet skjer via SNOs faste naturoppsyn for å sikre lik vurdering av reaksjonspraksis (unntatt i tilfeller hvor vedkommende oppsynsperson er utstyrt med begrenset politimyndighet)
- Bistand til SNO/Politiet ifm planlagte oppsynsaksjoner (spesielt ift lakseoppsyn/hummeraksjoner)
- Tilsyn med noen utvalgte kulturminner (gravrøyser, gamle sjømerker og skipsvrak).

Foto: Olaf Landsverk/SNO

Skjærgårdstjenesten har fire driftsenheter i Vest-Agder. Her er Lister m/mannskap under årets søppelbrydding i midten av mars.

Tilsynet med kulturminner er et nytt område for Skjærgårdstjenesten. Foreløpig fungerer dette slik at uregelmessigheter som man måtte komme over under utførelsen av kjerneoppgavene rapporteres til kulturvernmyndighetene, eventuelt direkte til Politiet i alvorlige/akutte tilfeller. Skjærgårdstjenesten har ikke rapportert om ulovligheter knyttet til kulturminner i 2013.

I løpet av 2013 har Skjærgårdstjenesten i Agder deltatt på samling på Furøya i Tvedestrand 24. september. Samlinga ble kombinert med befaring av aktuelle skjøtsels- og tilretteleggingstiltak på friluftsområdet på Furøya.

Utviklingstrekk/utfordringer

Skjærgårdstjenesten drives av lokalkjente tjenestemenn med uniformerte båter, og de er på vannet nesten daglig i det meste av turistsesongen og langt ut over denne. Gjennom veiledning, publikumskontakt og andre tilsynsoppgaver for SNO har Skjærgårdstjenesten en viktig forebyggende rolle ift ulovligheter i skjærgårdsnaturen.

Blant annet av budsjettmessige grunner har det tradisjonelt vært forholdsvis lite oppsynsinnsats fra Skjærgårdstjenesten på kveldstid i helgene og i høytidsperioder, men i senere år erfarer vi at det er både vilje og evne til å bidra også utenom fast arbeidstid. Lakseoppsyn på spissede punktaksjoner er svært effektivt når også Skjærgårdstjenestens båter og personell kan delta.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

Det er viktig å sette av tilstrekkelig tid til kursing og veiledning. Det er et mål at SNO i løpet av sesongen har minst en feltdag sammen med hver av de fire driftsenhetene i fylket, slik en gjennomførte i inneværende år.

Rovvilt

Kort om aktivitet

SNO sitt arbeid rovvilt har fortsatt med det samme personellet som i 2012. Av de fire store er det i år dokumentert forekomst av ulv og gaupe. Jerv og bjørn er ikke registrert i år.

Sist vinter ble det skutt fire gauper i fylket. En hunn med to unger og en voksen hann. Dyrene ble jaktet på i et område hvor det var ubekrefta meldinger om familiegruppe også i 2012. Det ble en del negativ oppmerksomhet og presseoppslag rundt denne jakta.

Det er på rapporteringstidspunkt lagt inn 4 observasjoner og 18 kadaversaker i rovbasen. Dette er saker hvor den som melder fra har mistanke om at saken er knyttet til rovvilt. Det er ett uvanlig lavt antall kadaver som er meldt inn sist år. Alle kadaversaker SNO personell undersøker i felt blir lagt i rovbasen. Innmeldte rovviltobservasjoner blir vurdert nærmere før de eventuelt blir lagt inn i rovbasen. Meldinger som opplagt ikke lar seg dokumentere, og meldinger som overveiende sannsynlig er feil, blir det brukt minst mulig tid og ressurser på, så langt det er hensiktsmessig. Men enkelte slike saker kan likevel være krevende.

Av kadavrene har SNO konkludert med at 4 er koblet til ulv og 4 til kongeørn. I tillegg til arbeidet i felt er det en del arbeid knyttet til saker som ikke blir undersøkt i felt, og det blir brukt tid på kontakt med dyreeierorganisasjonene, rovviltnemnda, Fylkesmannen, kontakt-

utvalget for rovvilt, fylkets fellingslag og presse. Dataverktøyet "Rovbasen" brukes for fortløpende rapportering og oppdatering av rovviltsituasjonen i regionen.

Utviklingstrekk/utfordringer

I Vest-Agder er det i år bare registrert en episode hvor beitedyr ble tatt av ulv. I Aust-Agder har situasjonen vært en helt annen, med en rekke tilfeller gjennom hele beitesesongen. Siste ti år har vist at en må regne med ulv som et fast innslag i Agders fauna. DNA-analyser har vist at ulvene vandrer inn fra Sverige. Det er dermed i liten grad norsk rovdyrpolitikk som er avgjørende for forekomsten av ulv i landsdelen.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

Arbeidet videreføres i det sporet det er. For å lykkes i arbeidet er det grunnleggende å opprettholde kontakten og informasjonen mot alle grupper som berøres av rovvilt. God og rask informasjonsflyt mellom berørte parter er fundamentalt i arbeidet.

Truede arter

Kort om aktivitet

Agderfylkene rommer flere arter som er nasjonalt sjeldne. Et smalt belte fra Hasseltangen i Grimstad og vestover til Lista i Vest-Agder kalles eikeskogsbeltet (nemoral sone), og her finner vi mange arter som normalt hører hjemme sør for Norge. Mange av artene er truet og befinner seg på den såkalte rødlista. SNO har et generelt ansvar for å følge med på arter som befinner seg på denne lista. I Vest-Agder har oppsynsaktiviteten ift truede arter hittil vært særlig konsentrert om rovfugler, både langs kysten og i innlandet med fjellområdene.

Planter

Sandskjegg er rødlista, og trives godt på Lista. Det viser seg at den kommer sterkt der hvor det har vært sprøytet mot rynkerose; en vinn-vinn situasjon.

Strandtorn ser ut til å greie seg rimelig bra, mange av plantene som ble satt ut i 2011 og 2012 har greid seg godt.

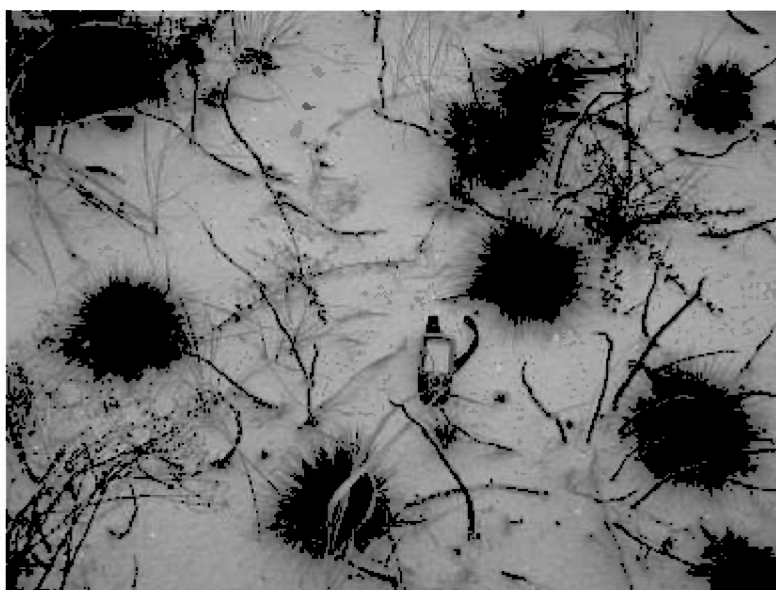

Foto: Olaf Landsverk/SNO

Sandskjegg kommer inn der det har vært sprøytet mot rynkerose på Einarsneset.

Rovfugler

Det er et bestilt oppdrag fra fylkesmannen at SNO skal ha særlig fokus på vandrefalk og havørn (kongørn inngår fra før i rovviltarbeidet). Bestanden av vandrefalk ser ut til å ha økt noe i løpet av de siste årene. Havørn hekker i vestfylket, men ser foreløpig ikke ut til å ha etablert seg som hekkefugl øst for Lindesnes kommune. I fylkets fjellområder synes 2013 å ha vært ett dårlig hekkeår for jaktfalk og kongørn, selv om fuglen ble observert ved noen utvalgte hekkeplasser før forventet hekestart.

Utviklingstrekk/utfordringer

Det er fra sentralt hold igangsatt arbeid med å lage handlingsplaner for ivaretagelse av en del av de truede artene, og det forventes mer praktisk rettet aktivitet fra SNO med å følge opp planene. Foreninger og privatpersoner gjør hvert år en omfattende datafangst på rovfugl i fylket som ikke kommer til nytte for forvaltningen. Det er en utfordring og en målsetting å få dataene tilgjengelig på en måte som både ”datafangerne”, SNO og forvaltningen kan akseptere.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

I tillegg til bestilte oppdrag fra Fylkesmannen har SNO et selvstendig oppsynsansvar knyttet til truede arter som vil bli ivaretatt på best mulig måte i 2013.

Svartlistearter – minkprosjekt Mandals ytre skjærgård***Kort om aktivitet***

Uttak av mink i sjøfuglreservatene i Østre Mandal skjærgård og Oksøy-Ryvingen landskapsverneområde ble gjennomført etter prosjektplanen og for første gang var alt areal tilgjengelig for prosjektet. Siste år er det særlig brukt tid på å tømme områdene mellom sjøfuglreservatene og prosjektet er utvidet østover til Søgne og Kristiansand. I siste del av hekkesesongen ble det gjennomført en sommersjekk av verneområdene. I Søgne og Kristiansand har lokale krefter stått for deler av uttaket. I direkte regi av prosjektet har 55 mink blitt fjernet. Utover dette har lokale krefter tatt ut ca 15 mink øst i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde denne vinteren. Sjøfuglreservatene var tomme ved hekestart, og det ble bare funnet ett dyr i reservatene ved sommersjekk. Sommersjekken avslørte også at det nå er svært glissent med mink ellers i Oksøy-Ryvingen lvo. Forekomst og produksjon av sjøfugl ble registrert av lokallaget av Norsk Ornitologisk Forening i Mandal.

I samarbeid med Fylkesmannen og VA JFF er det igangsatt arbeid med å motivere og legge til rette for jegere som vil jakte mink i skjærgården. Dette har tilsynelatende gitt svært liten effekt i form av mer jakt/fangst.

Ved prosjektstart var det én person og én hund som hadde kompetanse på uttak av mink. Dette er nå utvidet til fire personer og fire hunder som er/kan være tilgjengelig for prosjektet. Tre nye hunder er under opplæring og forventes å være operative i løpet av inneværende sesong. Prosjektet er derfor ikke lenger sårbart med hensyn til kompetansen som trengs for å takserer og fjerne mink. Vest-Agder har landets beste kompetanse knyttet til arbeidet med mink. Kunnskap og erfaringer bl.a. fra dette prosjektet blir nå brukt i arbeidet mot mink på landsbasis. Både teoretisk og praktisk opplæring er gjennomført i flere fylker, samt at personell fra Vest-Agder deltar på aksjoner i verneområder i andre deler av landet.

Utviklingstrekk/utfordringer

Det har vist seg at ny mink alt etter ett år har rekolonisert flere av områdene som var tomme ved hekkestart. Med noen unntak har det derfor hvert år nesten vært like mye arbeid å holde de utvalgt områdene tomme for mink. Dette skyldes at det har vært areal spredte rundt i landskapsvernområdet som det ikke har vært tatt ut mink. Det forventes at en ser en forandring på dette i år.

Det er tilgang på føde som de fleste år regulerer hekkesuksessen for mange av fugleartene. Minkens effekt på noen arter vil dermed først bli målbar når forholden ellers skulle ligge til rette for en god produksjon. På grunn av andre forhold enn mink, ble det heller ikke i år noen god sesong for de hekkende sjøfuglartene som overvåkes.

Minkfjerning i andre land har vist at det tar noen år før en kan måle effekter på fugl. Erfaringer fra tre sesonger er derfor som forventet for lite til å si noe om effekten av tiltaket på faunaen så målbare effekter på fuglebestander kan en først forvente kommende sesonger. Men arbeidet har gitt verdifull erfaring i utvikling av metodikk i bekjempelse av mink, samt lagt grunnlaget for videre arbeid bl.a. ved overføring av kompetanse og opptrening av hunder. Arbeidet med mink er prioritert på landsbasis og prosjektet i Østre Mandal bør prioriteres og videreføres. Arbeidet i reservatene og deler av landskapsvernområdet utføres av SNO. Uttak av mink utover dette er tenkt gjennomført av vanlige jegere. Det er en utfordring å få engasjerte jegere til å delta i dette arbeidet, bare med lysten til å jakte som motivasjon.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

Arbeidet videreføres og legges opp etter nasjonale retningslinjer. Utenfor verneområdene arbeides det ytterligere med å engasjere jegere. Overvåkingen av fugl knyttet til prosjektet bør gjennomgås og justeres på bakgrunn av erfaringer gjort i Finland.

Foto: Olaf Landsverk/SNO

KVS-studentene fikk innføring i minkprosjektet.

Mårhund

Det er kommet meldinger om mårhund til SNO fra noen kommuner, uten at det er verifisert. Heller ikke melding om en ilanddrevet død mårhund på Lista på vårparten har vært mulig å verifisere.

Oppsyn/tiltak i naturreservater/ verneområder

Kort om aktivitet

SNO har ansvaret for oppsyn i samtlige av Vest-Agders 113 verneområder. Arbeidet omfatter også skjøtselstiltak etter bestilling fra forvaltningsmyndigheten. Arbeidet med oppsyn, skjøtsel og andre tiltak i verneområdene legger beslag på en størstedelen av SNO sine oppsynsressurser i fylket.

SNO har et særlig ansvar for Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde (SVR). Det brukes derfor mye tid der, både når det gjelder villrein (jaktoppsyn/overvåking), motorferdselkontroll og oppsyn i forhold til verneforskriften. Deler av SVR ligger i kommunene Sirdal, Hægebostad og Åseral. Verneområdet har lokal forvaltning, og egen bestillingsdialog. SVR får derfor egen årsrapport.

SNO har også et særlig ansvar for oppsyn i fylkets to store kystverneområder: Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde og Flekkefjord landskapsvernområde. Også disse områdene har fått lokal forvaltning og egen bestillingsdialog, herunder egen årsrapport.

Det utføres oppsyn i andre verneområder etter behov og sårbarhet. Når det gjelder antall besøk i verneområdene i 2013 vises det til vedlagt tabell for alle verneområdene i fylket. Skjærgårdstjenesten holder også oppsyn i sjøfuglreservatene i ferdselsforbudsperioden. De fire driftsenhetene for Skjærgårdstjenesten i Vest-Agder har i 2013 foretatt i alt 146 oppsynsbesøk på vegne av SNO, de fleste foretatt som synsobservasjoner fra båt i hekkesesongen. I forkant av hekkesesongen har Skjærgårdstjenesten dessuten fjernet mye ilanddrevet søppel.

Foto: Carl Erik Kilander / SNO

Hvert år før hekkesesongen blir skiltingen i sjøfuglreservatene sjekket og erstattet etter behov. Her ble det satt opp ny stang og skilt på Store Lyngholmen naturreservat i Søgne.

F.o.m. 2013 har SNO hatt egen, fast oppsynsstilling for verneområdene f.o.m. Lindesnes kommune og vestover (Olaf Landsverk). Den mest arbeidskrevende delen av disse oppgavene

er knyttet til Listastrendene landskapsvernområde og øvrige verneområder i Farsund kommune samt Flekkefjord landskapsvernområde. T.o.m. 2012 ble disse oppgavene løst ved tjenestekjøp fra Statskog.

Generelt er det svært få konflikter og brudd på verneforskriftene, til tross for intensivt bruk av områdene, av både grunneiere og i friluftssammenheng. Men noen utfordringer er det, og det er viktig at naturoppsynet er tilstedeværende.

Innenfor fuglefredningsområdene på Lista har det i 2013 vært mindre utfordringer i forhold til vannsportaktiviteter: brettseiling, kiting og bølgesurfing enn tidligere år. Noen har blitt informert og fått advarsel. Det er ei stor utfordring å få ut nok og relevant informasjon.

OSPAR (OSloPARis-konvensjonen)

Lista er ett av 6 områder i landet som er med i det europeiske søppelregistreringsprosjektet OSPAR (OSloPARis-konvensjonen). Området ligger på Kviljo, og strekker seg 1 km langs stranda. Det går ut på å registrere **all** søppel 2 ganger pr år, i april og oktober. 100 m midt i området finkjemmes, og søpla registreres i over 120 kategorier, mens 450 m på hver side har færre kategorier. Denne metoden brukes i flere hundre områder fra Portugal til Svalbard. Dette for å se utviklingstrender og tendenser i forsøpling. Prosjektet blei første gang gjennomført i 2011, men 2012 var første året med 2 registreringer, som blir utført av SNO. Det er vel så stor fokus på smått som stor søppel.

Det rapporteres til Miljødirektoratet.

Spesielt om gjennomføring av skjøtselstiltak i verneområdene i 2013

Som i foregående år har det i 2013 vært mye fokus på skjøtsel av verneområder, som er ganske tidkrevende. På grunnlag av bestilling fra Fylkesmannen i Vest-Agder har SNO i årets løp helt eller delvis hatt ansvaret for gjennomføring av følgende skjøtselstiltak i verneområder som forvaltes av Fylkesmannen i Vest-Agder:

- *Fjerning av mink i utvalgte sjøfuglreservater øst i ytre skjærgård i Mandal kommune er blitt videreført i samsvar med prosjektplan (flerårig prosjekt).*
- *Fjerning og brenning av gammel gyvel på Risbakk på Einarsneset PF. I år ble det i tillegg til planlagt brenning satt fyr på et område på ca 40 dekar som **ikke** skulle vært brent (politisak).*
- *Oppfølging av beiting med villsau på Einarsneset PF.*
- *Fulgt opp prosjekt rynkerose på Einarsneset PF med sprøyting*
- *Fulgt opp prosjekt rynkerose i Havika F med sprøyting (delprosjekt Sørnorsk kystnatur)*

- *Den årlige søppelryddinga langs Listastrendene, Lundevågen og Kjerkevågen er også utført dette året, men betydelig mindre søppel enn tidligere, unntatt i Lundevågen.*
- *Fulgt opp rydding / brenning av hogstavfall på Bjødnen i Nesheimvann NR*
- *Rydder nedblåste trær i Havnehagen landskapsvernområde*
- *Opprydding etter hogst/brenning på Vest-Lista (Vigan) 2010*

I tillegg har SNO gitt innspill til Fylkesmannen vedrørende planlegging av skjøtsel av skog og kulturmarkstyper i noen av fylkets verneområder.

Foto: Olaf Landsverk/SNO

Betydelige mengder søppel fra Lundevågen fuglefredningsområde

Gjennomførte aktiviteter og tiltak, samt opplysninger om hvem som har gjennomført oppsynet og antall besøk i hvert verneområde fremgår av verneområdeskjemaet som er referert til ("Verneområdeoppsyn Vest-Agder 2013") til som ett av de digitale vedleggene, samt rapporteringen i Fylkesmannens bestillingstabell (skjema B).

SNO har i tillegg gjennomført en rekke skjøtsels- og tilretteleggingstiltak i Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder. Disse områdene forvaltes av Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder. Det er laget egen årsrapport til verneområdestyret om oppsynsoppgavene i disse områdene.

Fotos: Olaf Landsverk/SNO

Grenseboltene gror ned etter noen år i frodig vegetasjon. Fotskarlia naturreservat.

Utviklingstrekk/utfordringer

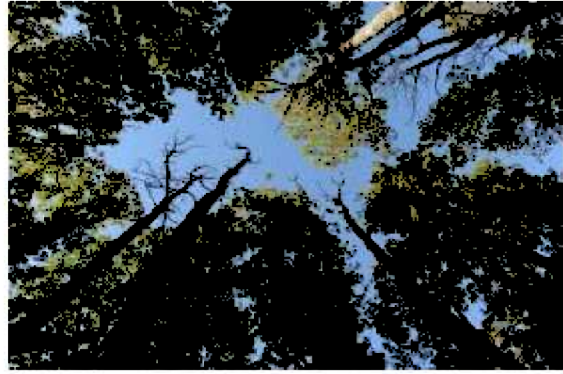
Det er ikke registrert spesielle problemer med verneområdene i innlandet, men bl.a. mer ferdsel og utviklingen med økt barmarkskjøring vurderes å kunne bli en trussel. Det bør derfor ikke gå for lang tid mellom hvert oppsynsbesøk. Gjengroing gir spesielle utfordringer, spesielt i noen av verneområdene langs kysten. Spredning av fremmede arter (svartlistearter) bør en også følge med på, og iverksette nødvendige tiltak mot. Fra sentralt hold er det gitt signaler om at det vil bli mer fokus på svartlistearter i årene som kommer.

Fotos: Carl Erik Kilander / SNO

Sitkagran er en svartelistet art som har spredd seg i flere av fylkets verneområder. Etter fjerningen av en eldre planteskog med sitkagran i Oksø naturreservat i 2010 er det fortsatt mye frø i jorda, og det kommer stadig opp nye småplanter som må fjernes. 2145 planter ble fjernet i Oksø naturreservat i 2013. Det er behov for å følge opp dette i mange år ennå.

Tilsvarende er det gitt signaler om at SNO sine oppgaver knyttet til skjøtsel og tilstands- overvåking av verneområdene kommer til å øke, bl.a. som følge av naturmangfoldloven. Sett i forhold til samlet oppsynsbehov vil det bli vanskelig å følge opp dette tilfredsstillende uten en permanent styrking av SNO sitt oppsynsapparat i kystsonen. Generelt er det behov for relativt hyppig oppsyn i de kystnære verneområdene, da mange av dem har stort publikumsbesøk.

Fotos: Carl Erik Kilander / SNO

I 2007 ble eikeskogen i en utvalgt del av Birkelandsvann naturreservat tynnet ved ringbarking, for å fremelske grove tredimensjoner. Bildet til høyre viser at de gjenstående trærne nå får mer lys og næring. Ringbarking ble valgt pga områdets avsides beliggenhet.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

Det er et mål at samtlige verneområder i Vest-Agder skal besøkes i løpet av en treårssyklus. Dette er et lavt ambisjonsnivå, tilpasset dagens bemanning. De fleste områdene bør besøkes langt oftere, særlig langs kysten hvor ferdselen, arealpresset og skjøtselsbehovet er størst. I tillegg er det et stort udekket behov for naturveiledning, jf det høye antallet verneområder langs noen av det tettest befolkede og mest besøkte delene av norskekysten.

Naturveiledning

SNO har deltatt på bl.a. følgende publikumsarrangementer i 2013 :

- Strandryddedag på Lista 17. mars
- Naturlostur gjennom Skråstadheia naturreservat i Vennesla/Kristiansand, 5. mai
- Naturlostur i Havnehagen landskapsvernområde i Farsund, 22. mai
- Tinget – årlig arrangement i Hægebostad, 15.-16. juni

Foto: Carl Erik Kilander / SNO

SNO har i mange år bidratt med guiding på en naturlostur gjennom Skråstadheia som er fylkets største skogreservat. Her sees noen av de ca 150 deltakere under en rast på Skråstadvarden den 5. mai i år.

Naturveiledning er en integrert del av SNO's virksomhet og vi kunne gjerne ønsket mer tid og ressurser til slike aktiviteter, ikke minst på grunn av det store antallet verneområder i fylket. Et flertall av verneområdene ligger dessuten i den tettest befolkede delen av Sørlandet. I et bredt samarbeid mellom offentlige frilufts- og naturvernmyndigheter, historielag og idrettsorganisasjoner mv tilbys det hvert år et stort antall naturlosturer rundt om i fylket. En del av turene går til utvalgte verneområder, og SNO har i flere år stilt med naturloser på noen av disse turene.

Foto: Olaf Landsverk/SNO

Naturlosarrangementet i Havnehagen landskapsvernområde på Naturmangfolddagen 22. mai var et samarbeid mellom Skogkonsult AS og SNO.

Studenter

2 studenter ved KVS Lyngdal var utplassert ei uke i mars ved kontorene Hægebostad/Lyngdal. På grunn av sterk vind, snø og kulde måtte en del av planlagte oppgaver gå ut og erstattes med andre oppgaver.

Foto: Olaf Landsverk/SNO

Levegg satt opp ved Nesheimvann naturreservat ved Lista ungdomsskole – her kan elevene og andre stå i skjul og observere fuglelivet uten å være i silhuett.

”Mennesket og naturarven” – pilotprosjekt Nedre Timenes

SNO har fått i oppdrag av Miljøverndepartementet å kartlegge tradisjonskunnskap knyttet til bruk av natur. Ett av pilotprosjektene i dette nasjonale prosjektet (”Mennesket og naturarven” – MONA) er lagt til Nedre Timenes naturreservat i Kristiansand kommune. Her har en av grunneierne, som også er utdannet historiker, gjennomgått 120 års gårdsdagbøker og laget temakart som viser den historiske bruken av skog og jordbrukslandskap. Dette naturreservatet har et særlig rikt biologisk mangfold, og pedagogiske formål er del av formålet med vernet. Området har også en sentral beliggenhet i forhold til en rekke skoler, og spesielt Hånes skole som ligger i gangavstand fra reservatet. På denne bakgrunn inngikk SNO i 2013 en avtale med Hånes skole om frikjøp av en lærer med sikte på å utarbeide et opplegg for uteundervisning. Prosjektet gjennomføres i nær dialog med grunneierne og berørte fagetater, bl.a. Fylkesmannens miljøvernavdeling, Vest-Agder fylkeskommune v/ Fylkeskonservatoren og Universitetet i Agder v/ Institutt for naturfag. Det er en forutsetning at prosjektet skal ha overføringsverdi til lignende opplegg i andre verneområder. Læremateriellet som utvikles skal også kunne stilles til rådighet for andre skoler i kommunen. Med forbehold om tildeling av ytterligere prosjektmidler vil prosjektet bli videreført i 2014.

Foto: Carl Erik Kilander / SNO

Her er grunneier og representanter for Hånes skole og Universitetet i Agder samlet for å planlegge mulig lokalisering av gapahuk for overnatting i forbindelse med uteundervisningsprosjektet i Nedre Timenes naturreservat.

Oppsyn med kulturminner

SNO har også myndighet til å drive oppsyn med kulturminner. Slikt oppsyn har foreløpig fått et svært begrenset omfang. Dette har sammenheng med knappe oppsynsressurser samt at SNO sine ansatte foreløpig har svært beskjeden kompetanse til å drive slikt oppsyn. De siste par år har vi i samråd med Vest-Agder fylkeskommune v/ Fylkeskonservatoren prioritert å holde øye med noen få utvalgte kulturminner i kystsonen.

Anbefalte oppfølgingspunkter neste år

Det er et mål at SNO gradvis skal øke innsatsen i forhold til fredete kulturminner. Fra sentralt hold er det signalisert at SNOs ansatte vil få tilbud om kursing i kulturminneoppsyn. Inntil videre vil vårt viktigste bidrag til slikt oppsyn fortsatt være å melde fra når vi under øvrig feltarbeid kommer over ”mistenkelige” forhold knyttet til kulturminner. Ut fra dagens

oppsynsapparat vil aktivt oppsøkende tilsyn med kulturminnene måtte begrenses til et mindre antall lokaliteter som Fylkeskonservatoren finner særlig viktig å prioritere. Utvelgelsen av disse skjer i dialog mellom Fylkeskonservatoren og lokalt SNO. En årlig fellesbefaring med Fylkeskonservatorens fagfolk anses verdifull for videre samarbeid og oppsynsinnsats.

Advarsler og anmeldelser i 2012 og 2013

Tabell 1. Brudd på miljølovene avdekket av SNO Vest-Agder i 2012 og 2013. Tallene gjenspeiler lovbrudd avdekket både av faste ansatte, tjenestekjøp/engasjerte og Skjærgårdstjenesten.

Lovverk	Advarsler (kuttet i 2013)		Anmeldelser	
	2012		2012	2013
Laks- innlandsfiskloven	44		9	7
Motorferdsellov (snøskuter)				
Motorferdsellov (barmark)			1	
Naturmangfoldloven	15		3	3
Viltloven	8		1	3
Forurensingsloven				
Friluftsløven				
Kulturminneloven				
Andre lover				
TOTALT antall saker	67		14	

*I tillegg har SNO stilt med mannskap og båt/snøscooter på kontroller sammen med Politiet og Kystvakten og hvor disse myndighetene har stått for reaksjonene (anmeldelse/advarsel). Derfor kommer ikke disse fram i statistikken over. Dette gjelder en rekke saker etter både lakseloven, havressursloven og motorferdselloven.

Digitale vedlegg

Da flere av vedleggene er av et slikt format at de vanskelig lar seg legge ved i papirutgave, velger vi i stedet å opplyse om at de hører med til rapporteringen og legges ved digitalt.

Vedlegg 1: "Skjema B"- rapportering 2013 og forslag til oppfølging 2014

Vedlegg 2: Verneområdeoppsyn i Vest-Agder 2013

Vedlegg 3: Oppsynsrapport fra årets villreinjakt

Fra: Eik, Ole Johan[fmvaoje@fylkesmannen.no]
Dato: 18.12.2013 11:09:47
Til: post@flekkefjord.kommune.no
Kopi: Vikøyr, Bjørn
Tittel: Østhus - ad mulig ulovlig anlagt steinbrygge på gnr. 9 bnr. 2

Til Flekkefjord kommune

Vedlagt følger Fylkesmannens anmodning om å behandle steinbrygga på gnr. 9 bnr. 2, Østhus, Hydra.

Sendes kun som e-post.

Med hilsen

Ole-Johan Eik
seniorrådgiver
Fylkesmannen i Vest-Agder
Miljøvernavdelingen
Tlf 38 17 62 07/mob. 901 90 901
www.fylkesmannen.no/vest.agder

Flekkefjord kommune
Kirkegaten 50
4400 Flekkefjord

Østhus - ad mulig ulovlig anlagt steinbrygge på gnr. 9 bnr. 2

Fylkesmannen ber om at steinbrygga behandles etter kap. 19 i plan- og bygningsloven, samt etter naturmangfoldloven § 48.

Vi viser til kommunens skriv av 04.12.2013 der kommunen med hjemmel i pbl § 32-1 avstår fra å forfølge saken videre. Dette er basert på observasjoner gjort på stedet, samt gjeldende lovverk på tidspunktet (2000) da steinbrygga ble anlagt.

Fylkesmannen vil minne kommunen om følgende brev datert 18.09.1992 fra Miljøverndepartementet til bl.a. Flekkefjord kommune: *Stortingsmeldingen om ny landsplan for nasjonalparker og kommunal/regional arealplanlegging og iverksetting av tiltak i planleggingsperioden*. I brevet vises det til en henstilling fra departementet den 24.09.1986 der det sies følgende:

«Departementet vil henstille til grunneiere, rettighetshavere og andre berørte parter om ikke å foreta vesentlige inngrep i de foreslåtte verneområdene inntil det er tatt standpunkt til vern. Vi ber fylkeskommunene og kommunene om at de tar områdene opp i sin planlegging og ser til at de holdes intakte. Vi ber videre om at fylkesmennene følger med utviklingen i områdene og varsler departementet dersom det blir planlagt tiltak som kan påvirke verneverdiene.»

Videre anføres:

«Henstillingen fra 1986 står ved lag. Departementet vil for planleggingsperioden be berørte kommuner og fylkeskommuner å unngå planlegging og/eller iverksetting av tiltak og naturinngrep som vil redusere/ødelegge verneverdier i de områder som er til behandling i forbindelse med den nye landsplanen for nasjonalparker. Regjeringens nasjonalparkplan skal oppfattes som en rikspolitisk retningslinje for kommunal-, regional- og statlig arealplanlegging. Planlegging og gjennomføring av tiltak i strid med intensjonene i meldingen vil være innsigelsesgrunn for fylkesmannen i den ordinære saksbehandling etter planer og enkeltsaker etter plan- og bygningsloven. Det pålegges også fagmyndigheter med forvaltningsmyndighet etter annet lovverk et særlig ansvar i sin saksbehandling å påse at hensynet til verneverdiene innenfor de aktuelle områdene tillegges den vekt som nasjonalparkmeldingen forutsetter. Departementet vil understreke betydningen av at de ordinære saksbehandlingsregler etter de ulike lovverk og forvaltningslovens bestemmelser blir fulgt. I fall det er tvil om et tiltak vil berøre ett av områdene som er til vurdering i nasjonalparkplanen, skal saken tas opp med fylkesmannen. Dersom det oppstår konflikt mellom kommunal- og regional arealplanlegging og nasjonale interesser slik disse er nedfelt i Regjeringens landsplan, vil staten vurdere bruk av midlertidig vern etter naturvernloven § 18.»

Fylkesmannen ser det derfor som viktig at den anlagte steinbrygga i 2000 nå blir behandlet etter plan- og bygningsloven kap. 19, samt etter naturmangfoldloven § 48. Vi ber kommunen

påse at søknader etter begge lovverk blir innsendt. Søknaden etter naturmangfoldloven bør behandles først og sendes til behandling hos Fylkesmannen i Vest-Agder v/verneområdeforvalter for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder.

Til orientering vedlegges skriv fra Roy Nilsen datert 11.12.2013. Her beskrives/-dokumenteres bl.a. mer detaljert utført bryggeanlegg.

Med hilsen

Vibeke Wold Sunde (e.f.)
seniorrådgiver

Ole-Johan Eik
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Kopi til:
Roy Nilsen Fidjeveien 85 4432 Hidrasund
Sølvi Nicolaysen, Fidjeveien 111, 4432 Hidrasund
Verneområdeforvalter Bjørn Vikøyr

Roy NILSEN
FIDJEVEIEN 85
4432 HIDRASUND

Fylkesmannen i Vest-Agder
Miljøvernavdelingen
Postboks 513 Lundsliden
4605 KRISTIANSTAD S.

(Deres ref: 2012/2830
Arkivkode: 421.3.)

Kopi må sendes:
Verneområdestyret i Bjørn Viktjørn

Østhus Gr. nr. 9 Br. nr. 2 Flekkefjord ulovlig
utbygget bygge plass stengsel.

Viser til Deres brev av 05.11.2013. til Flekkefjord
Kommune og Kommunens tilsvaret på dette av
04.12.2013

Jeg skal her komme med noen fakta og vilde
bevis av saken:

Vedlegg 1. Viser gammel sjøtunge (ved normalvann)
med brun farge. Blå tunge viser nåværende
sjøtunge etter utfylling av bygga.

Punkt 1 merket gult er det sprligste grense-
merke på 9/11 og står på en liten hammer/stein-
knaus som før hadde sjø under seg, det var
derfor ikke nødvendig å gå lenger sørover for
å sette sprligste grensemerke.

Vedlegg 2. viser det samme i større målestokk.
Situasjonskartet er datert og jeg har idag fått
det på formannskapskontoret i Flekkefjord og
det viser ingen bygge, det gjorde heller ikke
vedlegg 1 (Situasjonskart datert 11.12.13), alt annet som
er lovlig er inntegnet på kartene.

Vedlegg 3 viser landskapsvernområde (skravert).
Nord for den rosa streken ser vi bygga og
området der stein er hentet fra.

2.

Vedlegg 4 er en bilde serie på 15 bilder som jeg kommenterer, noen av bildene tatt tidligere i år og noen nylig.

Bilde nr. 1 viser brygga og bakken innenfor som er gjort så lett at sjøen ved ekstremvør mye lettere går opp her enn før og går videre gjennom dalen som vist på vedlegg 1. Vannet renner så ut på vår andelseiendom 9/21 og er ikke bra.

Rosa merke viser en pil som peker på gjerdet som går derfra og inn til heia med gjerdet uten grind. Her gikk stien ut langs sjøen før fordi det ikke var mulig å gå der brygga er anlagt. Etter frikyltsloven er jo en privat brygge ikke tillatt å bruke (gå på).

Bilde viser brygga som har en høyde over normal sjø på 1m i tillegg er det mudret i sjøen slik at det er en dybde på 1,2m inntil brygga. Dette gir en total høyde over sjøbunnen på 2,2m. Bryggas lengde er fra grensevott til A 4m, fra A til B 12m altså en total lengde på 16m og bredden på brygga er 12m. Tenker vi oss et trekantstykke i enden av brygga, er innerste del av begynnelsen på bryggefyllingen punkt O. Vi går så ut 12m (bredden av brygga) og loddivrett ned 2,2m for å komme til sjøbunnen. Setter vi så opp rektangel 16m lengde $\times$ 12m bredde $\times$ 2,2m høyde delt på 2 fordi det er en trekant for vi $21m^3$. Det er altså brukt 1 fyllt på $21m^3$ stein for å lage brygga. Hvor mange lastebillaster er ikke dette?

Hvis en brygge på $(16m \times 12m =) 192m^2$ og med en brukt fyllmasse på $21m^3$ er uvesentlig, slik

3.

Kommunens saksbehandler hevder og at enhver kan lage en slik bygge uten konsekvenser (spknader) må noe være alvorlig feil og dette skal vel fylkesmannen som lovens forbergende arm etterse.

Bilde 2 og tre er ^{av} gjerdene som går tvers over byggen uten grind. Det hender stormen ødelegger gjerde men nytt blir satt opp hver sommer.

Bilde 4, 5 og 6 viser den omtalte grenseløst og den er ikke vanskelig å finne.

Bilde 7 og 8 viser bygga fra forskjellige vinkler.

Bilde nr. 9 viser fortøyningsløst, som igjen viser at det er en bygge vi snakker om.

Bilde 10, 11 og 12 viser at nord for den svarte streken er det hentet ut stein til bygga.

Sør for streken kan en se at steiner er grovere og at det er grå og gul mose på steinen noe som viser at den er urørt.

På bilde 10 ser en at det er gravd ut i jorden og laget en skråbakke opp derfra (Sør for bygga). Ser vi i øvre kant av denne skråbakken, ser vi at det eroderer kraftig / vaskes ut fordi de store steinene er fjernet fremfor gresset og de små buskene.

Bilde nr 13 viser også ovennevnte.

Bilde nr. 14 og 15 viser tydelig spille ^{mellom} opparbeidet område som utgjør ca 500 m² og det som er urørt.

Hvis fylkesmannen ikke har tenkt å gripe inn i saken ønsker jeg svar fra fylkesmannen på mine spørsmål under punkt 3. i brev av 22.10.13. Under konklusjon (nest siste avsnitt) i Kommunens brev av 04.12.13. er det vist til at det er lovert på byggetidspunkt som er gjeldene ved ulovlig

bygging og dette er vel ikke riktig. At en overtredelse av loven ved en utbygging i landskapsvernområde som medfører forandring på et område på 500m² og en flytting av over 200m³ stein er vel heller ikke av mindre betydning slik saksbehandler skriver.

Kommunen henviser i siste avsnitt til Pbl 2008 § 32-1, andre punkter for avvísningen av denne saken. Dette mener jeg er helt feil og ber Fylkesmannens lovavdeling sjekke dette.

Gjør oppmerksom på et stykke i avisen "Agder" Flekkefjord som opplyste at Flekkefjord Kommune hadde et stort antall innmeldte ulovlige byggesaker. Kommunen hadde imidlertid ikke kapasitet til å gå gjennom disse sakene fra flere år tilbake, og heller ikke økonomi til å behandle dem. Det ble derfor bestemt at Utvalg for Samfunn skulle gå gjennom sakene for å se hva som skulle prioriteres.

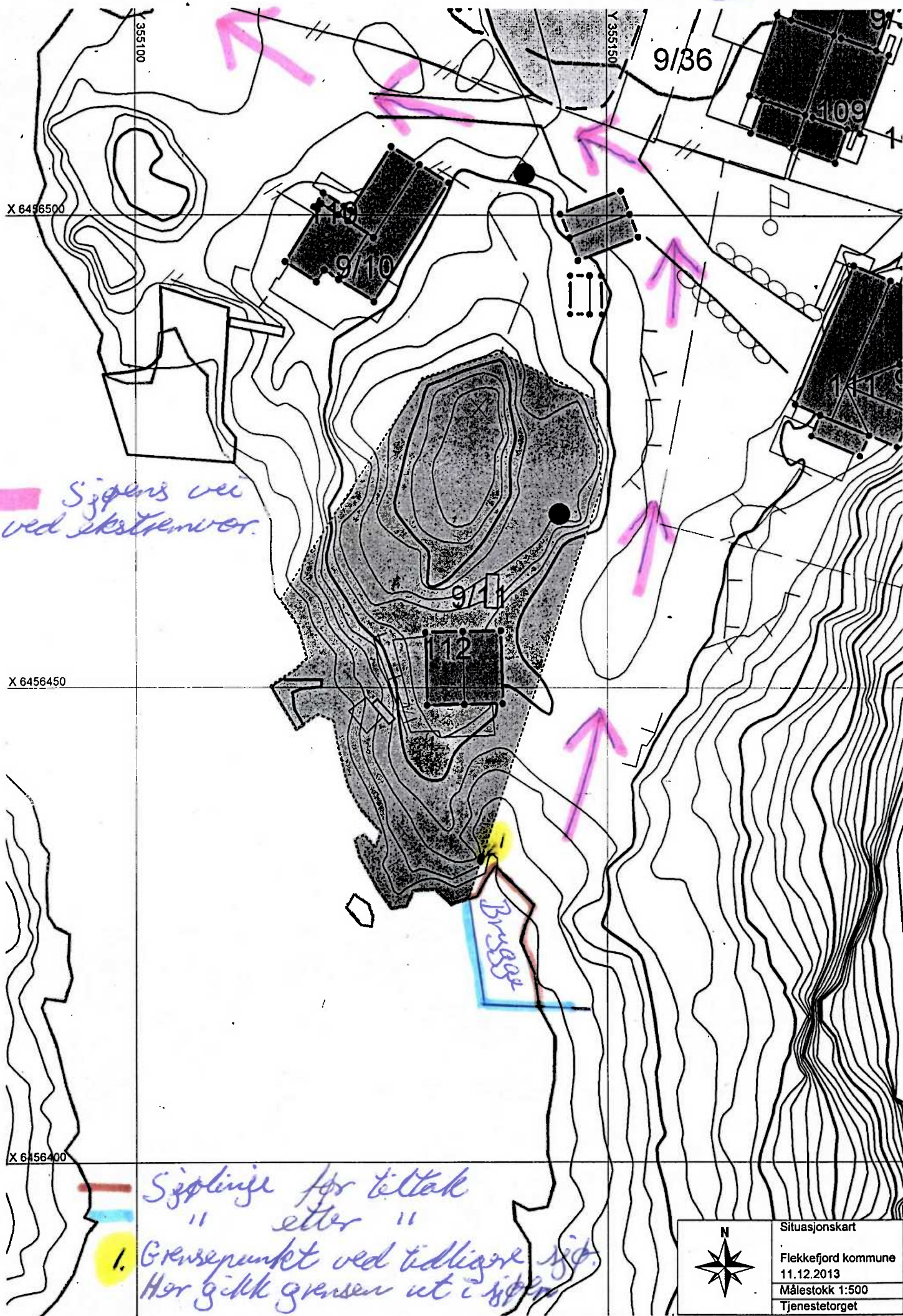
Ut fra dette antar jeg at denne saken er en av dem som ikke skulle prioriteres og derfor kommunens motstand mot å behandle den spikkelig enda det gjøres ulovlig bygging i landskapsvernområde.

Tror desverre at Fylkesmannen her må ta spikkelig tak i saken og presse på høyere opp i Flekkefjords kommunale system.

Med hilsen
Roy Vilsen
Roy Vilsen

4 vedlegg

Vedlegg 1.

	Situasjonskart
	Flekkefjord kommune
	11.12.2013
	Målestokk 1:500
Tjenestetorget	

Vedlegg 2.

Vedega 3

1 Ved kag 4
(Bildeserie på
15 bilder.)

avstand A-B: 12 m
" B-C: 12 m

avstand Grensebot
til 4: 4

2

3

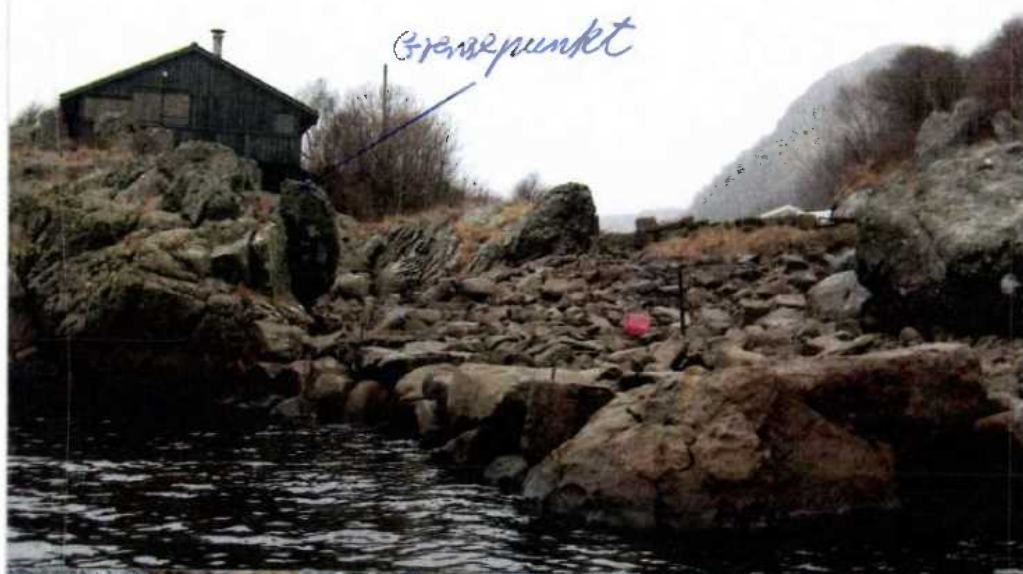
4

4

5

5

6

6

7

8

9

10

← N

11

11

12

12

13

14

14

15

15

Fra: Vikøyr, Bjørn[fmvabvi@fylkesmannen.no]

Dato: 17.12.2013 16:48:00

Til: Trond Johanson, Kristiansand kommune, parkvesenet; Glenn Austegard

(glenn.austegard@sogne.kommune.no); Hallfrid Jostedt; Sverre Thele, Flekkefjord kommune; Ørnulf Haraldstad, Fylkesmannen i Vest-Agder; Jan Fredrik Sundt, Farsund kommune; Egerhei, Tom; Gunnarsli, Katrine Skaaja; Trond Rafoss (trond.rafoss@farsund.kommune.no); Arild Pettersen; Gudbrand Kaurstad; Gudmund Tønnessen; Jørund Try; Laila Håkonsen; Lilly Marie Kongevold; Grete Kvelland Skaara; Helge Andresen; Reidar Gausdal; Tore Askildsen; Toril Runden

Kopi: Strandli, Bjørn

Tittel: Endring av Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder til nasjonalpark - invitasjon til møte 14. januar 2014 kl 1130 og utsending av utkast til notat

Til medlemmer i Verneområdestyret og Rådgivende utvalg, administrative kontaktpersoner i Kristiansand, Søgne, Mandal og Flekkefjord kommuner, Fylkesmannen i Vest-Agder, Farsund kommune

Ordførerne i kystkommunene i Vest-Agder foreslo igangsetting av en prosess for etablering av en kystnasjonalpark i Vest-Agder på ordførermøtet 31. oktober 2013. Verneområdestyrets leder har på dette grunnlag bedt verneområdeforvalteren å legge fram et notat som belyser fordeler og ulemper ved å endre statusen for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder til nasjonalpark. Som et ledd i prosessen før en sak legges fram for verneområdestyret, inviteres det til møte:

På vegne av styreleder inviteres du til møte i Kristiansand, møtested Fylkeshuset, Haven (gjennom kantina) 14. januar. Det starter med lunsj kl 1130.

Målet for møtet er å få opplyst best mulig hva en endring fra landskapsvern til nasjonalpark kan innebære og få fram temaer som vi bør være spesielt oppmerksomme på i prosessen fram til vedtak.

Dagsorden blir som følger:

1. Omgjøring av Ormø-Færder landskapsvernområde til Færder nasjonalpark v/prosjektleder Bjørn Strandli, Fylkesmannen i Vestfold
2. Spørsmål og diskusjon
3. Mulige fordeler og ulemper ved omgjøring av Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder til nasjonalpark v/verneområdeforvalter Bjørn Vikøyr jf vedlagte notat
4. Spørsmål og diskusjon
5. Oppsummering og avslutning

Det settes av god tid til punkt en og 2. Møtet avsluttes senest kl 1530.

(Det vil være anledning for rådgivende utvalg å ha et møte i etterkant dersom det ønskes. Jeg overlater til utvalgsledelsen å vurdere dette og ta eventuelle initiativ.)

Spesielt om prosessen fram til vedtak jf vedlagte notat

Vedlagte notat er en ren analyse av mulige virkninger av endring av vernestatus til nasjonalpark bl a basert på en sammenligning med Færder nasjonalpark. Hensikten er å skaffe fram et best mulig beslutningsgrunnlag ved å belyse antatte virkninger for verneformålet og berørte grupper av en eventuell endring fra landskapsvern til nasjonalpark i et samfunnsperspektiv.

Jeg ser for meg to faser fram mot styrebeslutning som ser ut til å bli i slutten av februar (dato bestemmes 14. januar):

1. Innspillfase: Jeg ønsker innspill for at analysen skal bli best mulig fram til 1. februar.

2. Beslutningsfase: Uavklarte forhold/inns spill vil bli konferert med relevant fagkompetanse så langt mulig/hensiktsmessig for at styret skal få en best mulig opplyst sak. Noen av innspillene/uavklarte forhold kan det være aktuelt å foreslå at styre har klare oppfatninger om, andre kan være riktigst å overlate til en eventuell etterfølgende prosess. Disse forholdene vil bli berørt i en saksutredning med administrasjonens forslag til innstilling. Saken vil på vanlig måte senest to uker på forhånd, bli oversendt rådgivende utvalg og administrative kontaktpersoner i kommunene som en del av innkallingen til styremøtet i februar.

Vennlig hilsen

Bjørn Vikøyr

verneområdeforvalter for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder tlf +47 414 73 912 – +47 38 17 62 19
fmvabvi@fylkesmannen.no.

Vedlegg:

<<...>>

17. des 2013

Utkast til notat til verneområdestyret – frist for innspill 1. februar 2014

- fra verneområdeforvalter
- oversendt Rådgivende utvalg og administrative kontaktpersoner i kommunene 17. des 2013

Mulige fordeler og ulemper ved omgjøring av eksisterende landskapsvernopråder på Vest-Agder kysten til nasjonalpark

1. Innledning

Ordførerne i kystkommunene i Vest-Agder foreslo igangsetting av en prosess for etablering av en kystnasjonalpark i Vest-Agder på ordførermøtet 31. oktober 2013. Verneområdestyret har på dette grunnlag bedt verneområdeforvalteren å legge fram et notat som belyser mulige fordeler og ulemper ved å endre statusen for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernopråder til nasjonalpark. Hensikten med notatet er å gi verneområdestyret en samfunnsbasert analyse som kan bidra til å ta stilling til om det bør igangsettes en prosess for å opprette en nasjonalpark på kysten i Vest-Agder, og om Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernopråder bør tas inn i dette arbeidet.

Jeg har valgt å anvende en forenklet versjon av en standard samfunnsøkonomisk analyse¹. Det innebærer en systematisk gjennomgang av mulige fordeler og ulemper i forhold til oppnåelse av verneformålet, og fordeler og ulemper for berørte grupper. Dette gir kunnskap som kan tas inn i en samlet vurdering om høyning av vernestatus er samfunnsøkonomisk lønnsomt eller med andre ord, er mest fordelaktig. Jeg har valgt å legge vekt på å belyse en framtidig situasjon med landskapsvern og en situasjon med nasjonalpark, slik at beslutningstakere skal kunne sammenligne dem. Analysen tar utgangspunkt i dagens landskapsvern som en referanse, og sammenligner dette med en tenkt kystnasjonalpark i Vest-Agder, samt Færder nasjonalpark som baserer seg på et tidligere landskapsvernopråde.

Oppstart av et arbeid for nasjonalpark i våre områder, forutsetter lokal forankring i form av at nasjonalpark er ønsket fra berørte kommunestyre. Det kan være aktuelt at også andre verneområder på kysten, i tillegg til Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernopråder, tas inn i en eventuell nasjonalpark.

Dette notatet tar for seg utfordringer knyttet til å belyse virkningene av en endring av vernestatus fra landskapsvern til nasjonalpark. Det presenteres en konkret formulering av et mål som avspeiler temaet som vurderes. Antatte virkninger av to mulige framtidssituasjoner og et sammenligningsområde (Færder nasjonalpark) blir presentert. Viktige usikkerheter i analysen blir gjennomgått. Det presenteres en samlet vurdering av videreføring av landskapsvern og endring til nasjonalpark, og til slutt en konklusjon.

¹ Direktoratet for økonomistyring sin nettveileder for samfunnsøkonomisk analyse er lagt til grunn: <http://www.dfo.no/no/Styring/Samfunnsokonomisk-analyse/Hvordan-gjennomfore-en-samfunnsokonomisk-analyse/>. Det er kun utført en verbal analyse, da det ikke er funnet hensiktsmessig å tallfeste verdier i kroner.

2. Utfordringer og mål

Skjærgården mellom Kristiansand og Mandal, og ytre kystsone i Flekkefjord har noe av landets fineste, best bevarte og mest besøkte skjærgårds- og kystnatur i Norge. Områdene har nasjonal naturvernverdi og nasjonal verdi for friluftsliv. Områdenes nasjonale status ble tydeliggjort da Stortinget foreslo dem vernet i «*Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge*» i 1986. Ingen andre kystområder i Sør-Norge ble foreslått vernet den gangen. Staten har lagt ned betydelige ressurser i å få etablert Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder i 2005. Konsekvensen av landskapsvernet er at områdene har fått et overordna verneformål² og³, og verneverdiene er gitt en beskyttelse gjennom et sett av vernebestemmelser. Samtidig er berørte grupper påført ulike virkninger. Grunneierne i Oksøy-Ryvingen har ikke fått noen erstatning for opprettelsen av vernet. En hovedforutsetning for denne analysen er at områdene er vernet som landskapsvernområde og at virkningen av vernet således gjelder.

Nasjonalpark er mer kjent og har generelt sett høyere status enn landskapsvern. Basert på generell politisk prioritering av nasjonalpark og erfaringer fra norsk naturforvaltning, legges det til grunn for denne analysen, at nasjonalpark gir høyere tilgang på ressurser og kompetanse. Dette framkommer først og fremst gjennom samfunnets strategiske satsinger for eksempel ved etablering av nasjonalparksentra som normalt innebærer engangsinvesteringer på flere millioner, og driftsmidler på størrelsesorden en million i året. Naturveilederstillinger med driftskostnader størrelsesorden en million kr i året, knyttes erfaringsmessig til nasjonalparker og ikke landskapsvernområder. I sum kan en relativt anonym status som landskapsvernområde og relativt lav tilgang på ressurser og kompetanse, svekke verneverdiene i landskapsvernområder over tid. Dette kan forsterkes av at lignende områder i andre fylker får status som nasjonalpark.

Statlige miljømyndigheter har vært åpne for omgjøring til/etablering av nye kystnasjonalparker, de siste par årene.

I denne analysen legger vi følgende framtidige tilstand til grunn:

Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder endres til nasjonalpark.

² Formålet med vernet av Oksøy-Ryvingen er å ta vare på et sammenhengende skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep, som er representativt for Sørlandskysten. Dette skjærgårdskapet karakteriseres av en sjøoverflate som brytes av mange, lave avslepne øyer, holmer og skjær, med tilhørende naturtyper, flora, fauna, kulturminner og kulturlandskap, herunder kystlynghei og de karakteristiske uthavnene. Allmennheten skal ha mulighet til naturopplevelser gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

³ Formålet med Flekkefjord landskapsvernområde er å ta vare på et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater, urørt skjærgård og mektig kysthei, samt å sikre områder som er viktig for biologisk mangfold, truede og sårbare plante- og dyrearter, og et variert kulturlandskap med fornminner og nyere tids kulturminner.

Definisjonen av nasjonalpark er ikke entydig. Naturmangfoldloven har en definisjon i § 35⁴. De siste årene er det blant annet fra Danmark etablert to nasjonalparker med sterk lokal forankring som omtales som konsensuspark.

Vi har valgt å vurdere antatte virkninger av to mulige framtids-situasjoner kalt Landskapsvern og VA-nasjonalpark og et sammenligningsområde (Færder nasjonalpark). VA-nasjonalpark er en tenkt nasjonalpark som kommunene kan stille seg bak, og som kan erstatte Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder. Færder nasjonalpark⁵ ble etablert på tidligere Ormø-Færder landskapsvernområde og 23 tilliggende naturreservater⁶, 23. august 2013. For vurdering av landskapsvern-alternativet legges forskriften⁷ for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde til grunn. Generelt er det lagt til grunn hvordan tilstanden antas å bli om 15-20 år etter at eventuelt ny vernestatus har satt seg.

3. Virkninger

Jeg legger til grunn følgende hovedforutsetninger for vurderingene av virkninger av en endring fra landskapsvern til nasjonalpark:

- Høynet status til nasjonalpark vil innebære at verneverdiene forventes å bli bedre ivaretatt på sikt. Dette skyldes blant annet bedre tilgang på ressurser og kompetanse.
- Høynet status til nasjonalpark vil føre til økt samfunnsmessig verdiskaping. Dette skyldes økt stolthet, bedre tilgang på ressurser og kompetanse.
- Nasjonalpark vil kunne føre til noe mer bruk av områdene. Områdene er allerede mye brukt. Økningen skyldes at nasjonalpark erfaringsmessig har en tiltrekningskraft på nye brukere, særlig den første tiden etter opprettelsen.

⁴ Formålet for en nasjonalpark må ligge innen rammen av naturmangfoldloven § 35: *Som nasjonalpark kan vernes større naturområder som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap og som er uten tyngre naturinngrep. I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. Forskriften skal verne landskapet med planter, dyr, geologiske forekomster og kulturminner mot utbygging, anlegg, forurensning og annen aktivitet som kan skade formålet med vernet, og sikre en uforstyrret opplevelse av naturen. Ferdsel til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillatt. Slik ferdsel kan bare begrenses eller forbys i avgrensede områder i en nasjonalpark, og bare dersom det er nødvendig for å bevare planter eller dyr, kulturminner eller geologiske forekomster.*

⁵ Vi legger her til grunn gjeldende forskrift for Færder nasjonalpark jf <http://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/2013-08-23-1029>.

⁶ Disse reservatene er et skille i forhold til Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde som ikke inkluderer sjøfuglreservater. Ved sammenligning på forskriftsnivå er det kun endringer på arealer som tidligere var landskapsvern, til nasjonalpark som er relevant. I denne sammenligningen er det derfor ikke relevant å kommentere en relativt omfattende soneinndeling i Færder nasjonalpark.

⁷ http://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/2005-04-29-388?q=oksøy-ryvingen*.

Det er hensiktsmessig å vurdere virkningene av mulige framtidssituasjoner i forhold til grad av oppnåelse av **Verneformålet** (ivareta verneverdiene), og virkningene overfor følgende grupper:

- **Grunneiere**/rettighetshavere/bønder (inkludert fiske- og landbruksnæring)
- **Lokalsamfunn** (bygd/beboere/nærbrukere)⁸
- **Kommunene** (skoler, barnehager og andre institusjoner)
- **Organisasjoner** (frivillige/NGO)
- **Faste besøkende** (sommergjester, båtfolk, turgåere, fiskere, sjøfugljegere - utenom lokalsamfunnet)
- **Turister** (utenom faste besøkende)
- **Reiselivsnæring**
- **Verneområdeforvaltningen**

Muligheten til å oppfylle **Verneformålet** vurderes som bedre i en nasjonalpark. Virkningene av etablering av nasjonalpark vurderes derfor som positiv jf tabell 1. Det legges her vekt på at nasjonalpark innebærer en styrking av vernestatus. Relativt høyere tilgang på ressurser og kompetanse vil føre til at potensialet for verdiskaping forventes å bli høyere. Dette vil kunne bli en god sirkel som også begunstiger verneverdiene. Eventuelle ulemper for verneverdiene som følge av økt bruk antas å kunne håndteres på en akseptabel måte i en eventuell framtidig nasjonalpark.

Tabell 1: Virkninger for verneformålet og berørte grupper ved videreføring av landskapsvern, innføring av en tenkt VA-nasjonalpark og en sammenligning med Færder nasjonalpark.

Vurderingstema/Vernemodell	Landskapsvern	VA-nasjonalpark	Færder
Verneformålet	Nøytral	Positiv	Positiv
Grunneiere jf tabell 2 (vedlegg)	Nøytral	Nøytral	Negativ
Lokalsamfunn⁹	Nøytral	Nøytral	Nøytral
Kommunene	Nøytral	Positiv	Positiv
Organisasjoner	Nøytral	Positiv	Positiv
Faste besøkende	Nøytral	Nøytral	Nøytral
Turister	Nøytral	Positiv	Positiv
Reiselivsnæring	Nøytral	Positiv	Positiv
Verneområdeforvaltningen	Nøytral	Positiv	Positiv

⁸ Med lokalsamfunn tenkes det på de som vil kunne oppleve virkningene av nasjonalparken i det daglige. Typiske eksempler på dette er Flekkerøy, Ny-Hellesund, Skjernøy, Andabeløy, Rasvåg, Kirkehamn, Fidsel, Roligheten (Åna-Sira),

⁹ Her er det vurdert at muligheten for økt ferdsel ved nasjonalpark kan være en ulempe som i Færder nasjonalpark veies opp av økt stolthet. I VA-nasjonalparken vil økt stolthet på sikt mer enn veie opp for mulige ulemper.

Grunneiere har en spesiell rolle i verneområder. Eierne av gardsbruk disponerer rettigheter til å bruke naturressursene og har driftet områdene i lang tid. Hytteiere har et ansvar for å drifte sitt areal i tråd med verneformålet. Jeg går derfor litt nærmere inn på virkningen på ulike temaer i forhold til grunneier. Vurderingene baserer seg på gjeldende bestemmelser i forskriftene for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde og Færder nasjonalpark. For VA-nasjonalpark er det innført en «uavklart» kategori for temaer der verneforskriftene for Oksøy-Ryvingen og Færder behandler temaet ulikt. Her kan det være behov for å avklare formuleringer i et eventuelt nasjonalparkforslag.

For grunneierne er eventuelle negative innstramminger og frafall av spesifiserte unntak/søknadstemaer i bestemmelsene av sentral betydning. En gjennomgang av 17 grunneierrelevante i temaer viser at virkningene for grunneierne synes å være like for landskapsvern og nasjonalpark på 12 punkter jf tabell 2. Færder¹⁰ skiller seg ut ved tre forhold som vurderes negativt for grunneier: Mer mulighet for detaljert styring som følge av mer detaljert verneformål, krav om søknad for vedhogst til eget bruk (utenom to øyer og skånsom vegetasjonsrydding rundt fritidsboliger), samt ikke spesifisert åpning for søknad om nydyrking/jordbruksvei (slik som i Oksøy-Ryvingen.) jf punkt 1, 7 og 10 i tabell 2.

Tabell 2: Virkninger for grunneiere/landbruk ved videreføring av landskapsvern, innføring av en tenkt VA-nasjonalpark og en sammenligning med Færder nasjonalpark.

	Tema	Landskapsvern	VA-nasjonalpark	Færder ¹¹
1	Verneformålet	Nøytralt	Uavklart	Mer detaljert – negativt
2	Vedlikehold	Ok	Ok	Ok
3	Mindre tilbygg	Søknad	Søknad	Søknad
4	Gjenoppføring	Søknad	Søknad	Søknad
5	Kloakk/vann	Søknad	Søknad	Søknad
6	Landbruksbygg	Søknad	Søknad	Søknad
7	Nydyrking/Jordbr.vei	Søknad	Uavklart	Ikke nevnt – negativt
8	Mudring	Ikke nevnt ¹²	Uavklart	Søknad
9	Beiting	Tillatt	Tillatt	Tillatt
10	Vedhogst til eget bruk	Tillatt	Uavklart	Tillatt/Søknad ¹³ - negativt
11	Jakt	Tillatt	Tillatt	Tillatt
12	Hund (båndtvang)	Gjeterhund ok	Uavklart	Utvidet – positivt

¹⁰ Siden dette er en belysning av virkninger er det ikke relevant å kommentere relevansen av de nevnte forskjeller. Om forskjellene er aktuelle eller ikke kan bli kommentert i etterfølgende saksbehandling.

¹¹ Færder omfatter sjøbunn og tidligere sjøfuglreservater. Vi ser bort i fra bestemmelser som er spesielle for disse to temaene i vurderingene.

¹² Sjøbunnen er ikke vernet i Oksøy-Ryvingen.

¹³ Tillatt på Årøyene, ellers søknad.

13	Kulturminner	Vernet	Vernet	Vernet ¹⁴
14	Vannskuter	Ikke berørt	Uavklart	Forbudt – positivt
15	Motorferdsel landbruk	Ok	Ok	Ok
16	Fisking	Ikke berørt	Ikke berørt	Ikke berørt
17	Stimuleringsmidler	Mulig	Mulig	Mulig
	Totalvurd. grunneiere	Nøytral	Nøytral	Negativ

På den positive siden i forhold til Grunneier/landbruk har Færder nasjonalpark utvidet båndtvang fra 1. april til 15. oktober og forbud mot vannskuter som antas å være en fordel for beitedrift og annen primærnæring jf punkt 12 og 14 i tabell 2. Oksøy-Ryvingen har spesifisert at bestemmelsene ikke et til hinder for bruk av gjeterhund jf punkt 12 i tabell 2. Dette er positivt for Grunneier/landbruk.

Nasjonalpark vil i større grad enn Landskapsvern åpne for muligheter for grunneierne. Dette skyldes områdets høyere status og økt tilgang på ressurser og kompetanse.

Totalt vurderes VA-nasjonalpark som nøytral for Grunneier, på linje med Landskapsvern, fordi det antas at man kan samles om forskrifter som er relativt lik Landskapsvern, og bedre tilpasset enn Færder. I tillegg kommer at økt ferdsel som følge av nasjonalpark, gir nye muligheter. Færder vurderes som negativ for Grunneier som følge av at ovennevnte negative forhold i forskriften for Færder nasjonalpark, ikke veies opp av de nevnte positive forhold og mulighetene som følger med nasjonalparkstatusen. Dette kan delvis forklares med at Færder-forskriften ikke er tilpasset våre områder.

For **Lokalsamfunnet** vurderes VA-nasjonalpark og Færder som nøytral. Dette baserer seg på at nasjonalpark har rimelig sjanse for å utløse stolthet og muligheter. Dette vurderes til å veie opp for mulige ulemper som følge av mulig økt ferdsel. Nasjonalpark kan for eksempel medføre økte inntekter av utleie.

For **Kommunene, Turister og Reiselivsnæring** vurderes nasjonalpark som positiv. Dette baserer seg ført og fremst på at områdene får høyere status og mer ressurser. Dette vil bedre tilgjengeligheten og opplevelsesmulighetene. Dette kan styrkes av at friluftsliv normalt har en tydeligere posisjon i nasjonalparker enn i landskapsvernområder. Vi har valgt å verdsette Landskapsvern for nøytral for disse gruppene.

Det er fare for at opprettholdelse av landskapsvern vil bidra til at områdenes verdi blir relativt lavere i framtiden enn i dag, for flere grupper for eksempel Kommunene, Turister og Reiseliv. Dette er en sannsynlig konsekvens av at det allerede er etablert kystnasjonalparker i Danmark (Thy og Mols Bjerger), Sverige (Koster) og Norge (Ytre Hvaler og Færder), og at det ligger an til å kunne bli kystnasjonalparker i Telemark og Aust-Agder.

¹⁴ Færder har egne bestemmelser om istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

For **Organisasjoner** vurderes nasjonalpark som positiv som følge av bedre tilgang på ressurser og kompetanse. Dette gjelder ikke minst for friluftsansjoner fordi friluftsliv normalt har tydeligere posisjon i nasjonalparker enn i landskapsvernområder.

For **Faste besøkende** vurderes nasjonalpark som nøytral. Økt status på området trekker opp, mens muligheten for økt ferdsel trekker ned, fordi det kan være en belastning for de som allerede har fast sesongvis tilhold i området. Nasjonalpark kan medføre økte inntektsmuligheter ved utleie/salg av hytter.

For **Verneområdeforvaltningen** vurderes nasjonalpark for positiv fordi det åpner for å samle forvaltningen av naturvernområdene i berørte kystområder. Ikke slik det er i dag at landskapsvernområdene forvaltes av verneområdestyret, mens sjøfuglreservatene forvaltes av Fylkesmannen.

Totalvirkningene av videreføring av Landskapsvern er vurdert til å være nøytral. Innføring av en lokalt forankret nasjonalpark er positivt for Verneformålet, Kommunene, Organisasjonene, Turister, Reiselivet og Verneområdeforvaltningen, og nøytralt for Grunneiere, Lokalsamfunn og Faste besøkende.

4. Usikkerhet

Det er usikkerhet knyttet til flere forhold i denne analysen. Dette skyldes blant annet at det er mange berørte grupper, og variasjon innen gruppene.

A. Nasjonalpark fører til økt bruk i et problematisk omfang.

Nasjonalpark vil sannsynligvis føre til noe mer bruk, særlig i starten. Siden store deler av Oksøy-Ryvingen allerede er mye brukt, er det usikkerhet om i hvor stor grad det vil bli en merkbar økt ferdsel og hvilke problemer dette vil kunne skape. Økt ferdsel kan skje på noen utsatte punkter som forvaltningen uansett bør være oppmerksom på.

B. Det faktiske utfallet for gruppene.

En vurdering av utfallet av framtidig vernestatus for de ulike gruppene baserer seg på generelle erfaringer. mot den aktuelle høyningen av vernestatus til nasjonalpark. Det er usikkerhet om antakelsene vil slå til

C. Oppslutningen om vernet vil øke som følge av bedre lokal forankring.

Forutsetningen om økt oppslutning om vernet er sentral. Fordi det er denne oppslutningen som er basisen for samfunnets samlede vilje til bevaring av naturkvalitetene i et langsiktig perspektiv. Denne forutsetningen henger nøye sammen med hvor god forankring man klarer å få til. God kommunal oppslutning vil ventelig gi et vern som har høyere aksept enn i dag. Erfaringer fra nyere nasjonalpark-planlegging basert på konsensusprinsippet for eksempel Thy nasjonalpark i Danmark, viser at lokalt forankret prosess gir høy oppslutning om vernet.

D. En nasjonalpark basert på høy grad av enighet, er egnet til å bevare naturkvalitetene.

Det kan være usikkerhet om en modell basert på høy grad av enighet, er egnet til å fremme bevaring av naturkvalitetene på kort sikt. Modellen forutsetter at de involverte kan samles om felles mål, verdier og samarbeidsløsninger. Det kan bety press for å oppnå kompromisser. Dette kan legges

press på naturverdiene. Usikkerheten rundt dette kan håndteres ved at man tilfører ressurser i til kunnskapsinnhenting, slik at beslutningstakerne får kan ta kunnskapsbaserte beslutninger.

E. Nasjonalparkbestemmelsene blir ikke vesentlig endret fra dagens landskapsvern.

En usikkerhet kan knyttes til frykt for innstramminger i verneforskriften. Dette kan veies opp mot en forutsetning om at man tilstreber enighet, samt at berørte kommunestyrer skal godkjenne forslaget før eventuelt vedtak i regjeringen.

F. Tilgangen på ressurser og kompetanse vil være bedre med nasjonalpark.

Det synes rimelig sikkert at nasjonalpark tverrpolitisk sett prioriteres høyere enn Landskapsvern. En usikkerhet kan knyttes til ulik prioritering av ressurser fra skiftende regjeringer.

G. Færder nasjonalpark er en god referanse.

Færder nasjonalpark ble akseptert/vedtatt av daværende miljøverndepartement og regjering i august 2013. Vi kan anta at en nasjonalpark med lignende strenghetsnivå vil bli akseptert av nåværende regjering.

H. Forvaltningen av bestemmelsene blir lite endret fra i dag.

En usikkerhet knyttet til innstramming i forvaltningen av eventuelt nye forskrifter bør være noe lavere enn tidligere, siden forvaltningsansvaret skal legges til verneområdestyret som består av lokalt utvalgte politikere, som i dag.

I. Konfliktnivået totalt sett blir mindre.

Erfaringer tilsier at konfliktnivået omkring vern blir mindre dersom samfunnet øker tilgangen på ressurser og kompetanse. Her vises det til erfaringer fra blant annet verdiskapingsprogrammet Sørnorsk kystnatur i Listerregionen. Usikkerheten ligger først og fremst på om samfunnet vil prioritere ressurser for å legge til rette for å utløse mulighetene i og ved verneområdene. Konfliktnivået knyttet til uenighet i enkeltsaker kan øke dersom bestemmelsene blir strengere.

5. Samlet vurdering

Landskapsvern

En videreføring av landskapsvern er i denne analysen vurdert til å være nøytral for verneformålet og berørte grupper. Landskapsvern framtrer som en referanse i undersøkelsen. Siden det kan se ut til å bli kystnasjonalparker i alle andre fylker på Skagerakkysten, er det sannsynlig at verdien for kommunene, turister og reiseliv vil bli relativt mindre ved videreføring av landskapsvern, enn den er i dag. Sjansen for å hente ut vesentlige samfunnsmessige gevinster av landskapsvern synes relativt lav.

Nasjonalpark

Å endre Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder til nasjonalpark er i denne analysen vurdert til å bedre muligheten til å ivareta verneformålet. Endringen vil være positiv for Kommunene, Organisasjonene, Turister, Reiselivet og Verneområdeforvaltningen. I dette ligger en forventning om at økt status og relativt bedre tilgang på ressurser og kompetanse, vil gjøre naturverdiene og gode naturopplevelser lettere tilgjengelig spesielt for skoler og barnehager,

organisasjoner og turister. I tillegg kommer en mer rasjonell verneområdeforvaltning. De samme forhold kan bidra til å styrke grunnlaget for næringsutvikling og sesongutleie for noen Grunneiere og Lokalbefolkning. Det gjelder for eksempel for de som har mulighet for å skape bærekraftig naturbasert næring, eller har hus/hytter som kan leies ut i/nær nasjonalparken.

For noen Grunneiere og Lokalbefolkning vil mulig økt ferdsel og aktivitet i bomiljøet eller i husdyrbeiteområder, kunne føre til ulemper i form av problemer med laushunder, forsøpling, uheldig parkerte biler, mindre fred og ro eller tap av frihetsfølelse. I tillegg kommer eventuelle nye restriksjoner.

I sum innebærer nasjonalpark bedre mulighet til å ivareta verneformålet og en vesentlig bedre mulighet til å hente ut en større samfunnsmessig verdiskaping enn ved videreføring av landskapsvern.

For å utløse mulighetene ved nasjonalpark og unngå uakseptable ulemper, er det tre forhold som bør etterstrebes: Bedre formidling av verneverdiene, bedre forankring av vernet og økt samfunnsmessig verdiskaping i og ved verneområdene. Dette vil kunne bli vesentlig bedre i en nasjonalpark enn landskapsvern, som følge av økt stolthet og bedre tilgang på ressurser og kompetanse.

Konklusjon

En nasjonalpark som støttes av berørte kommuner framstår som den beste framtidige vernestatus i Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder, fordi:

1. Områdene har naturverdier og opplevelseskvaliteter som tilsier høyeste vernestatus og høyeste prioritering av ressurser og kompetanse.
2. Nasjonalpark vil bidra til økt stolthet og økt oppslutning om vernet, og vil derfor være den beste verneformen for å ivareta verneverdiene over tid.
3. Nasjonalpark vil føre til høyere synlighet og ressurstilgang, og vil være det beste utgangspunktet for samfunnsmessig verdiskaping.
4. En nasjonalpark som inkluderer andre verneområder, vil føre til en mer rasjonell forvaltning.

For at gevinstene i form av økt stolthet, økt naturkunnskap, økt naturglede, økt folkehelse, høyt naturmangfold, rikt kulturlandskap, økt bærekraftig naturbasert næringsvirksomhet, rasjonell bruk av offentlige ressurser og andre former for samfunnsmessige verdiskaping skal framkomme, bør en verneprosess tilføres ressurser og kompetanse som sikrer god medvirkning.

Fra: Arpett Consulting[arpett@online.no]

Dato: 17.12.2013 21:52:48

Til: Vikøyr, Bjørn; 'Grete Kvelland Skaara'; 'Helge Andresen'; 'Reidar Gausdal'; 'Tore Askildsen'; 'Toril Runden'; 'Gudbrand Kaurstad'; 'Gudmund Tønnessen'; 'Jørund Try'; 'Laila Håkonsen'; 'Lilly Marie Kongevold'; Haraldstad, Ørnulf

Kopi: nils axel lundevik

Tittel: Protokolltilførsel og merknader til eventuel Nationalpark.

To av grunneierrepresentantene i Rådgivende utvalg har etter å ha lest protokollen fra møtet på Fylkeshuset 26. 11.13 kommet til at teksten ikke er helt i tråd med hva som kom fram i møtet, og ønsker tilføyd følgende:

Protokolltilførsel til møte 26.11.2013

I protokoll til møte 26.11.2013 framgår: " Styreleder oppsummerte med et spørsmål om det var i orden at styret arbeidet videre med tanke på å vurdere igangsetting av en prosess med sikte på nasjonalpark i våre områder. Det kom ingen merknad til dette."

Formuleringen er klart i strid med det vi tidligere har gitt uttrykk for, også på ovennevnte møte. Vi ønsker ikke at det skal iverettes en prosess med sikte på å opprette en nasjonalpark.

Arild Pettersen

Jørund Try

Videre har vi sammen med styret i Kystgrunneierlaget Sør en del merknader til forslaget om opprettelse av Nationalpark:

Merknader vedrørende forslag om å opprette nasjonalpark.

Av saksdokumentene framgår at verneområdsstyret ønsker å ta stilling til et forslag fra ordførermøte 31. oktober 2013 om å igangsette en prosess for etablering av en kystnasjonalpark i Vest-Agder og at forslaget kan inkludere Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord. Det framgår ikke hvilke kommuner som har vært representert på møtet og det vises heller ikke til noen protokoll/referat fra møtet. Vi har overfor Vikøyr etterlyst referat/ protokoll fra møtet men ikke mottatt slikt. I E post 4.12.2013 fra Vikør framgår følgende: " Det er ifølge fylkesmann Ann- Kristin Olsen ikke skrevet referat fra ordførermøtet der dette ønsket kom fram." Det er altså ingen dokumentasjon på at det foreligger et forslag fra ordførermøtet 31. oktober om å igangsette en prosess for etablering av en kystnasjonalpark. Vi har også forsøkt å undersøke saken i en kystkommune men de kjenner ikke til saken. Dersom et slikt forslag skal legges til grunn for å igangsette en prosess for etablering av en kystnasjonalpark må det kunne dokumenteres at dette ønsket er representativt for aktuelle kystkommuner. Slik dokumentasjon foreligger ikke. Dermed mener vi også at grunnlaget for å igangsette en prosess for etablering av en kystnasjonalpark med utgangspunkt i ordførermøte ikke er til stede. Vi viser også til at det for relativt kort tid tilbake ble vedtatt i styret ikke å igangsette arbeidet med nasjonalpark. Det er rimelig at dette vedtaket står ved lag. Vi kan ikke se at det er tungtveiende grunner for å endre vedtaket. Dersom imidlertid denne problematikk skulle bli tatt opp, hvilket vi ikke ønsker, er det sentralt at det nyttes eksterne personer som ikke har forutinntatte standpunkt til å utrede saken. Dette bør skje på et mest mulig nøytralt grunnlag hvor også motforestillinger kommer klart fram. Vi er uenig i det opplegg det nå legges opp til. Eventuelt bør et mest mulig helhetlig opplegg drøftes.

Videre er det meget tvilsomt å sette igang prosessen uten å fremlegge noen form for forklaring på hva dette innebærer. I møtet 26.november ble det flere ganger stilt spørsmål om hva som er forskjellen på Vernesone og Nationalpark uten å få svar.

Mandal 10.12.13.

Nils-Axel Lundevik
Leder Kystgrunneierlaget Sør

Jørund Try
Rådgivende utvalg

Arild M Pettersen
Rådgivende utvalg.

Begge disse dokumenter vil bli formeldt oversendt Verneområdets styreformann og forvalter i signert tilstand via regulær post.

På vegne av Grunneirlaget Sør's representanter i Rådgivende utvalg.

Arild Pettersen.

Arkivsaksnr: 2013/6281-0

Saksbehandler: Bjørn Vikøyr

Dato: 11.12.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernomr.	3/14	14.01.2014

Oksøy-Ryvingen - Kristiansand - Flekksund - gnr 3 bnr 3 - bruksendring, fasadeending og oppføring av tilbygg for biodo

Vedlegg

- 1 Søknad om dispensasjon til kombinert bruk
- 2 Kart og tegninger
- 3 Eksisterende tegninger

Forvalters innstilling

Verneområdestyret avslår søknaden om endring av tidligere utløy fra redskapskjul til kombinert bruk, innsetting av 11 nye vinduer og fire m² tilbygg på gnr 3/3, Flekksundet, Kristiansand kommune. Begrunnelsen for avslaget er at nåværende redskapskjul vil framstå som en annerledes hyttelignende bygning og at dette kombinert med økt bruk vil være uheldig både for landskapet og allmene friluftsinnteresser. Bruksendringen og endringen av bygningens karakter vil i tillegg kunne danne presedens i forhold til lignende saker, og kan også av denne grunn være uheldig for verneområdet.

Saksopplysninger

Det søkes om endring fra redskapskjul til kombinert bruk, innsetting av 11 nye vinduer og fire m² BYA tilbygg for å sette inn biodo, til erstatning fra dagens utedo. Eksisterende bygning ble tillatt reparert som redskapskjul i 1973 på vilkår av at bygningen ikke måtte brukes til beboelse. Det ble tillatt ett vindu mot nord (mot sjøen) og ei dør mot sør. Bygningen er ifølge tegninger fra 1973, 45,4 m². Oppgitt areal i søknaden er 42 m² BYA. Tilbygget skal bygges inn under eksisterende tak. Det søkes i tillegg om innsetting av ett stort vindu mot nord (mot sjøen, slik at det blir to store vinduer på denne veggen) og 10 mindre vinduer i rekke fordelt på de tre øvrige veggene.

Hjemmel

Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter jf forskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde § 3 punkt 1.1.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til ombygging og mindre tilbygg til eksisterende bygninger (jf § 3 pkt 1.3 b).

Forvaltningsplanen nevner følgende momenter som kan tillegges vekt:

- Tilbyggets omfang i forhold til eksisterende bygning.
- Hvorvidt bygningen endrer ytre karakter som for eksempel farge, takvinkel, takdekke, innsetting/ blending av vindu, sprusser m.m. Om oppføring av tilbygget skjer i sammenheng med en bruksendring av det opprinnelige bygget.
- Tidligere tilbygg og utvidelser vurderes i sammenheng med omsøkte tilbygg.
- Det totale byggets størrelse og dominans. Man ønsker å unngå store bygninger som dominerende i det øvrige landskapet.
- Eventuelle effekter på landskapets art eller karakter.

Spørsmålet om bruksendring er nevnt både i verneplanen og forvaltningsplanen, som et moment som kan tillegges vekt ved vurdering av søknad om tilbygg.

Vurdering

Bygningen som ønskes utvidet, ligger i et åpent naturpreget landskap ca åtte meter fra sjøen ved Flekksundet nordvest på Flekkerøy. Bygningen som ble tillatt i 1973 framstår som et enkelt bygg med enkle fasader. Det er ei brygge på ca 30 m² i stranda like nedenfor hytta, sannsynligvis etablert på 1970-tallet. Området er generelt lite preget av bebyggelse. Det er kun en annen bygning av lignende størrelse med brygge i Flekksundet.

Det er ikke registrert viktige kulturminner, naturtyper eller sjeldne arter i området jf naturmangfoldloven §§ 8-9. Området som skal bebygges er allerede preget av inngrep i form av bl a overbygg. Det er ikke påvist/mistanke om sjeldne arter som kan tenkes å bli berørt av tiltaket.

Bruksendring av tidligere lager til kombinert bruk, tilbygg og innsetting av 11 vinduer i denne forbindelse kan tenkes å danne modell (presedens) for lignende saker og kan dermed gi uønsket negativ samlet effekt for landskapet og allmenhetens friluftsinnteresser i landskapsvernområdet.

Innsetting av 11 vinduer og åpning for en hyttelignende bruk vil både endre bygningens framtoning i landskapet på en vesentlig måte, og være uheldig for allmenhetens friluftsliv i området. Bygningen vil framstå som en ny og annerledes bygning, ikke et enkelt redskapskjul. Dette vurderes til å være i strid med intensjonen for landskapsvernet som er å ta vare på landskapet slik det framsto i 2005. Saken bryter med hovedideen om å ta vare på landskapet slik det var ved vernevedtaket i 2005. Forholdet til friluftslivet berøres både ved at bygningen endrer preg i retning av hytte og ved at det åpner for en ny og mer omfattende bruk som virker ekskluderende for allmene interesser.

Tiltaket kan få betydning for andre lagerbygg i landskapsvernområde og dermed føre til en problematisk samlet belastning for verneområdet. Jeg mener dette er et viktig tilleggsmoment som gjør at det ikke bør tillates jf naturmangfoldloven § 10.

Siden innstillingen er negativ er naturmangfoldloven §§ 11-12 ikke relevant. Dersom styret skulle velge å helt eller delvis innfri søknaden bør det presiseres krav til kompenserende tiltak overfor allmenheten og rammer for materialbruk.

Glenn A Samuelsen

Furukollen 14b

5165 Laksevåg

Mob.: 95 24 64 19, Mail: glennsamuelsen@mail.com

Kristiansand Kommune

Plan- og bygningsetaten

Postboks 417 Lund

4604 Kristiansand

Kristiansand 31. januar 2013

Søknad om dispensasjon for kombinert bruk på Flekkerøy

Bygget det søkes om dispensasjon for ble satt opp i 1973. Bruken er relatert til utnyttelsen av eiendommen på 26 mål hvis har vært utnyttet bl.a. til beplantning og beiteområde. I dag går det sau på tomten om sommeren for å holde kulturlandskapet i hevd. Videre brukes det som base for kystfiske. Som det fremgår av vedlagte situasjonskart ligger bygningen i Flekkesundet, Gr.nr 3, Br.nr 3.

Opprinnelig gikk veien til tomten over tilsluttende gårdsområder. I nyere tid har denne delen av Lindebø blitt bygget ut med bolighus, idrettsanlegg, barnehage og skole. I dag bruker vi veien som går til denne bebyggelsen, samt parkeringsplass i enden av veien i samsvar med endringer som kom da dette arbeidet ble påbegynt. Se vedlagte kart for ytterligere/klargjørende informasjon.

I forbindelse med ønsket kombinert bruk av bygget legges det bl.a. opp til å installere en bido. Dette vil være et bedre (miljømessig) alternativ til dagens utedo. Som det fremgår av vedlagte fagmessige tegninger vil denne komme inn under eksisterende tak. Arealet over utedoen samt hems vil fungere godt som bod/lager plass. Videre vil de store åpningene mot sjøsiden tillate enkel tilgang (inn/utgang) for (drifts)utstyr.

Vedlagt ligger også original byggemelding fra 1973 til informasjon. Forholdet til naboer er den samme i dag som den gang da, i den forstand at vi er våre egne naboer; bygget står på br. nr. 3, nabo tomten br.nr 1 er også vår.

Vi håper denne søknaden kan bli behandlet og godkjent i løpet av vinteren slik at ønsket arbeid kan på begynnes til våren/sommeren. Dette vil være til god hjelp for kommende sesong.

Med vennlig hilsen

Glenn A. Samuelsen

(Vedlegg)

KRISTIANSAND KOMMUNE	
Saksnr. 201301299	Dok.nr. 1
05 FEB. 2013	
Enhet: PLBY	Arkiv: 3,3
Linn og iht.	

Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett

etter plan- og bygningsloven § 20-2

Søkes det om dispensasjon fra plan- og bygningsloven, forskrift eller arealplan? ☒ Ja ☐ Nei

Er det behov for tillatelse/samtykke/uttalelse fra annen myndighet? ☒ Ja ☐ Nei

Hvis ja, så oppfylles ikke vilkårene for 3 ukers saksbehandling, jf. pbl § 21-7 andre ledd

Nabovarsling, jf. pbl 21-3, skal være gjennomført før søknaden sendes kommunen. (Blankett 5154, 5155, 5156).

Foreligger det merknader fra naboer eller gjenboere? ☐ Ja ☒ Nei

Hvis nei på alle spørsmålene over, anses tillatelse gitt tre uker etter at fullstendig søknad er mottatt i kommunen

Opplysninger gitt i søknaden eller vedlegg til søknaden vil bli registrert i matrikkelen.

Søknaden gjelder						
Eiendom/ byggested	Gnr.	Bnr.	Festenr.	Seksjonsnr.	Bygningsnr.	Bolignr.
	3	3				
Adresse	FLEKKSUND, FL ØY			Postnr.	Poststed	
	4625			FLEKKERØY		
Tiltakets art	Mindre tiltak til bebygd eiendom, pbl § 20-2 bokstav a) og SAK10 § 3-1					
	☒ Tilbygg < 50 m ² ☐ Frittliggende bygning (ikke boligformål) < 70 m ² ☐ Skilt/reklame (SAK10 § 3-1 d)					
	☐ Antennesystem (SAK10 § 3-1 e)					
	☐ Driftsbygning i landbruket med samlet bruksareal (BRA) mindre enn 1000 m ² , jf. pbl § 20-2 bokstav b) og SAK10 § 3-2					
	☐ Midlertidig bygning/konstruksjon/anlegg (som ikke skal plasseres for lengre tidsrom enn 2 år)					
	☐ Bruksendring (fra tilleggsdel til hoveddel innenfor en bruksenhet)					
☐ Riving av tiltak som nevnt i SAK10 § 3-1						
Annet:						
Planlagt bruk/formål						Beskriv

Arealdisponering							
Planstatus mv.	Sett kryss for gjeldende plan						
	☒ Arealdel av kommuneplan ☐ Reguleringsplan ☐ Bebyggelsesplan						
Navn på plan							
Areal	BYA eksisterende	BYA nytt	Sum BYA	BRA eksisterende	BRA nytt	Sum BRA	Tomteareal
	42	4	46	40	4	44	16 000
Grad av utnyttning	Vis beregning av grad av utnyttning. Veiledning finnes på www.be.no eller kontakt kommunen						

Plassering					
Plassering av tiltaket	Kan høyspent kraftlinje være i konflikt med tiltaket?			☐ Ja ☒ Nei	Vedlegg nr. Q -
	Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert				
	Kan vann og avløpsledninger være i konflikt med tiltaket?			☐ Ja ☒ Nei	Vedlegg nr. Q -
	Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert				
Avstand	Minste avstand til nabogrense	3,0	m	Dette skal vises på situasjonsplanen	
	Minste avstand til annen bygning	-	m		
	Minste avstand til midten av vei	-	m		

Krav til byggegrunn (pbl § 28-1)		
Flom (TEK10 § 7-2)	Skal byggverket plasseres i flomutsatt område? ☒ Nei ☒ Ja	Vedlegg nr.
Skred (TEK10 § 7-3)	Skal byggverket plasseres i skredutsatt område? ☒ Nei ☒ Ja	Vedlegg nr.
Andre natur- og miljøforhold (pbl § 28-1)	Foreligger det vesentlig ulempe som følge av natur- og miljøforhold? ☒ Nei ☒ Ja Dersom ja, beskriv kompenserende tiltak i vedlegg	Vedlegg nr.

Tilknytning til veg og ledningsnett		
Adkomst vegloven §§ 40-43 pbl § 27-4	Gir tiltaket ny/endret adkomst ☐ Ja ☒ Nei	Tomta har adkomst til følgende veg som er opparbeidet og åpen for alminnelig ferdsel: ☐ Riksveg/fylkesveg Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Kommunal veg Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Privat veg Er vegrett sikret ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei
Overvann	Takvann/overvann føres til: ☐ Avløpssystem ☒ Terreng	
Feltene "Vannforsyning" og "Avløp" skal kun fylles ut dersom søknaden gjelder driftsbygning i landbruket eller midlertidige tiltak		
Vannforsyning pbl §§ 27-1, 27-3	Tilknytning i forhold til tomte ☐ Offentlig vannverk ☐ Privat vannverk* ☐ Annen privat vannforsyning, innlagt vann* ☒ Annen privat vannforsyning, ikke innlagt vann* Dersom vanntilførsel forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei	
Avløp pbl §§ 27-2, 27-3	Tilknytning i forhold til tomte ☐ Offentlig avløpsanlegg ☐ Privat avløpsanlegg Skal det installeres vannklosett? ☐ Ja ☒ Nei Foreligger utslippstillatelse? ☐ Ja ☐ Nei Dersom avløpsanlegg forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei	

Vedlegg			
Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra – til	Ikke relevant
Dispensasjonssøknader/innvilget dispensasjon	B	–	☐
Kvittering for nabovarsel/Opplysninger gitt i nabovarsel/nabomerknader/kommentarer til nabomerknader	C	–	☐
Situasjonsplan/avkjøringsplan	D	–	☐
Tegninger plan, snitt, fasade (eksisterende)	E	–	☐
Tegninger plan, snitt, fasade (ny)	E	–	☐
Uttalelse/vedtak fra annen myndighet SAK10, § 6-2	I	–	☐
Andre vedlegg	Q	–	☐

Erklæring og underskrift		
Tiltakshaver		
Tiltakshaver forplikter seg til å gjennomføre tiltaket iht. plan- og bygningsloven (pbl), byggt teknisk forskrift og gitt tillatelse.		
Navn <i>Glenn A. Samuelson</i>	Telefon (dagtid)	Mobiltelefon <i>95246419</i>
Adresse <i>Førskollen 14B</i>	Postnr. <i>5165</i>	Poststed <i>LAKSEVÅG B40</i>
Dato <i>30/1-13</i>	Underskrift <i>[Signature]</i>	
Gjentas med blokkbokstaver <i>GLENN A. SAMUELSEN</i>		E-post <i>glenn.samuelson@gmail.com</i>
		Eventuelt organisasjonsnr.

FORENKLET SITUASJONSKART
FOR DELE- SEKSJONERING- OG BYGGESØKNADER/ MELDINGER
SERVICEBUTIKKEN Tlf.: 38 07 55 30

Gnr.: 3 Bnr.: 3 Fnr.: Snr.:

Adresse: Flekksund, Flekkerøy

Sokkelhøyde:

Koordinatsystem: Euref89 sone32

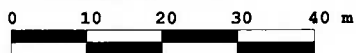
Kvalitet eiendomsgrenser:

----- Målte eiendomsgrenser, koordinatmålt

----- Usikre eiendomsgrenser

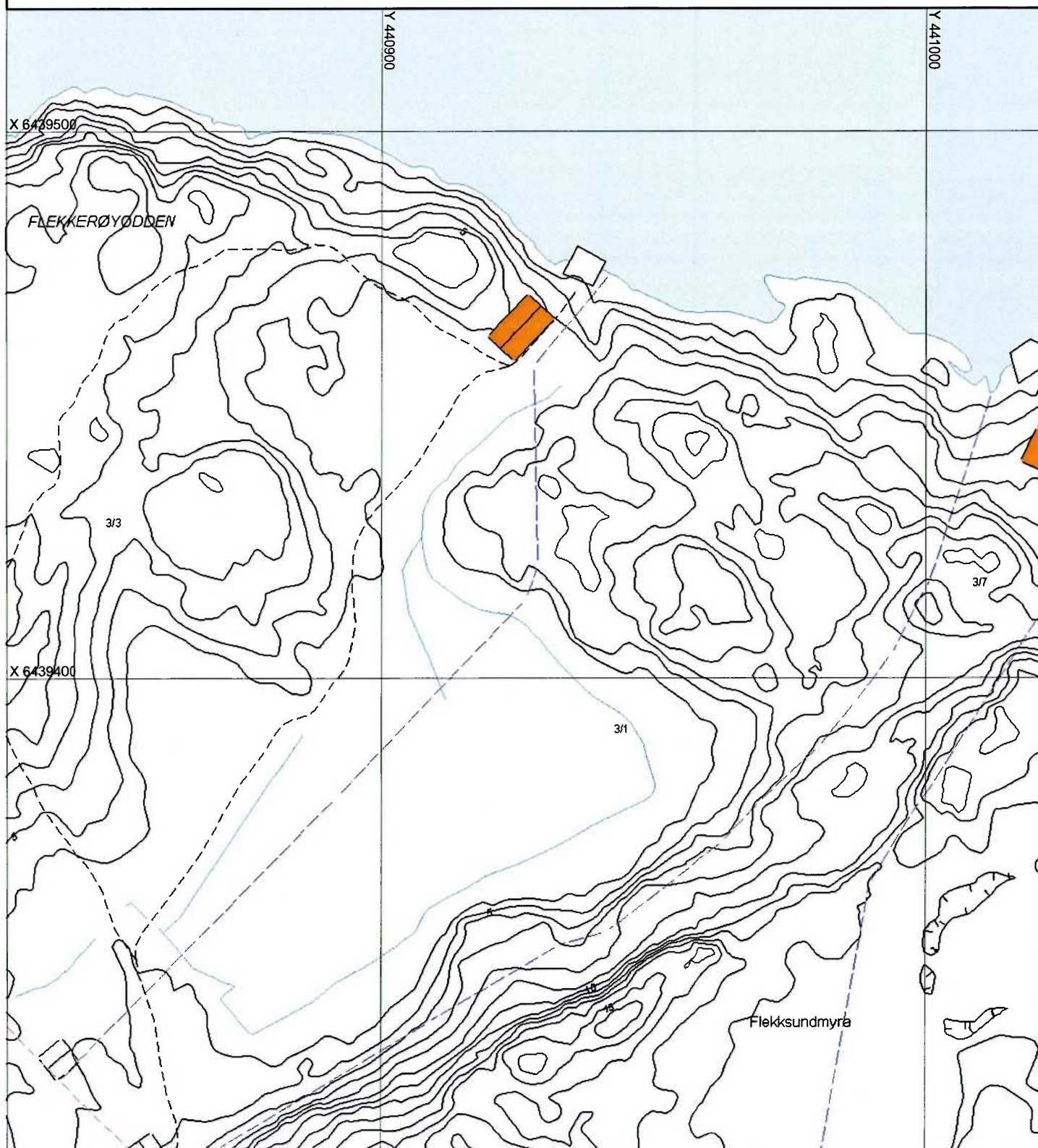
Det kan forekomme feil i eiendomsgrenser og kartinnhold.

Målestokk: 1:1000

Dato: 30.01.2013

Sign.: Syvert Messel

FORENKLET SITUASJONSKART
FOR DELE- SEKSJONERING- OG BYGGESØKNADER/ MELDINGER
SERVICEBUTIKKEN Tlf.: 38 07 55 30

Gnr.:3 Bnr.:3 Fnr.: Snr.:

Adresse: *Flekkerøya.*

Sokkelhøyde:

Tilbygg på hytte 4.3u2.

Koordinatsystem: Euref89 sone 32

Kvalitet eiendomsgrenser:

----- Målte eiendomsgrenser, koordinatmålt
----- Usikre eiendomsgrenser

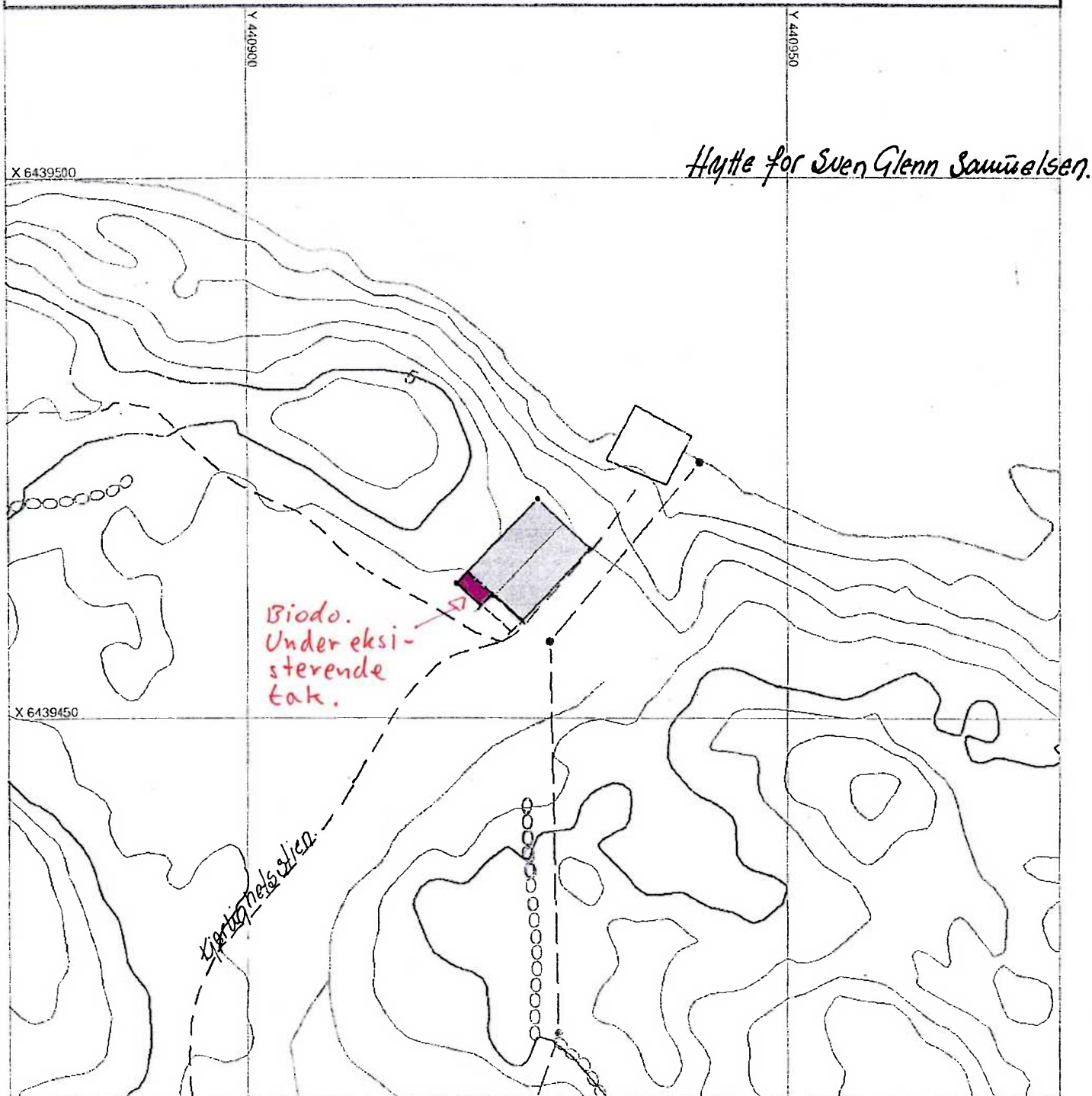
Det kan forekomme feil i eiendomsgrenser og kartinnhold.

Målestokk: 1:500

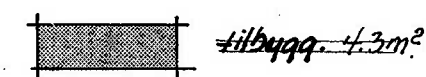
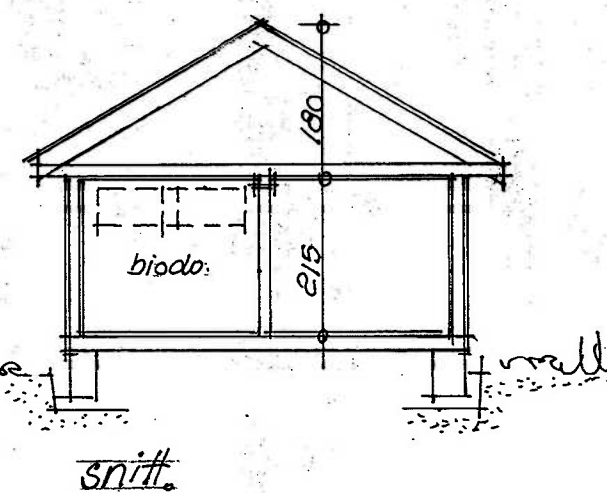
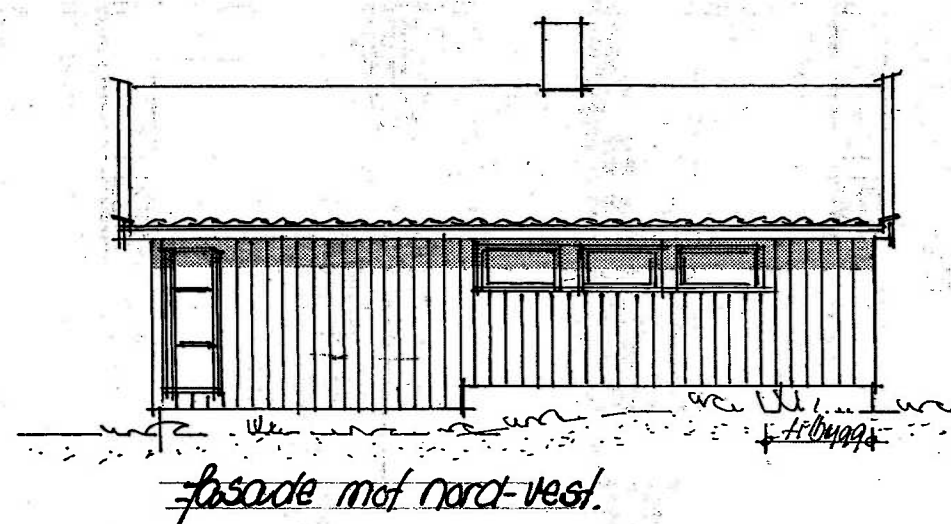
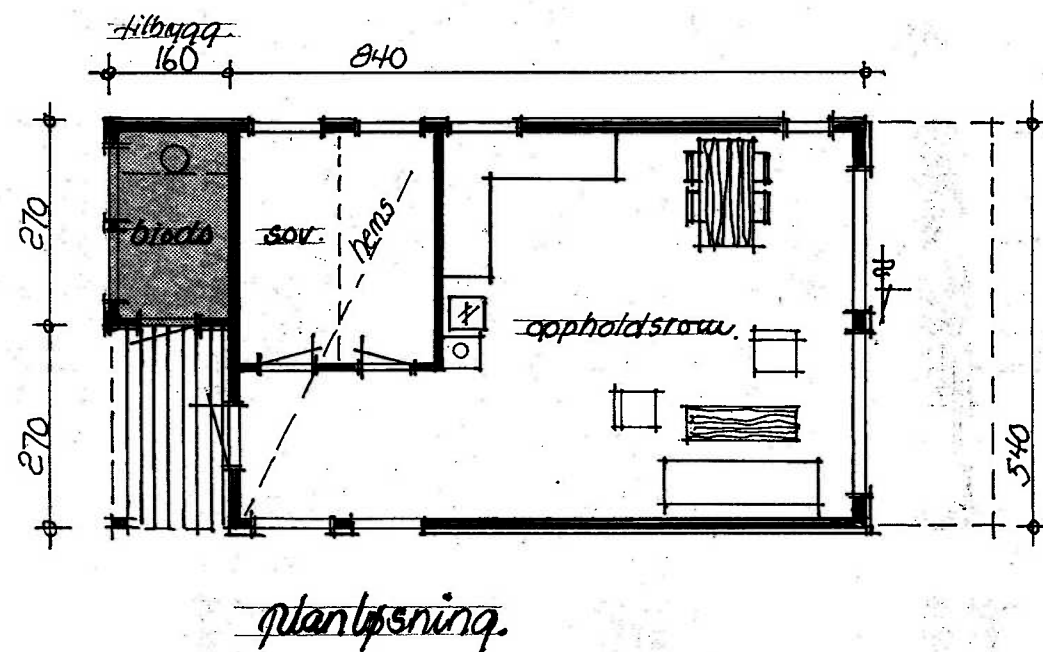
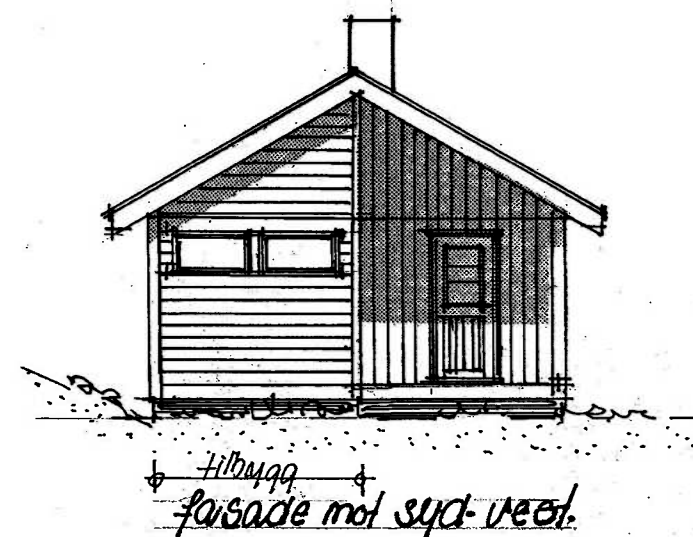
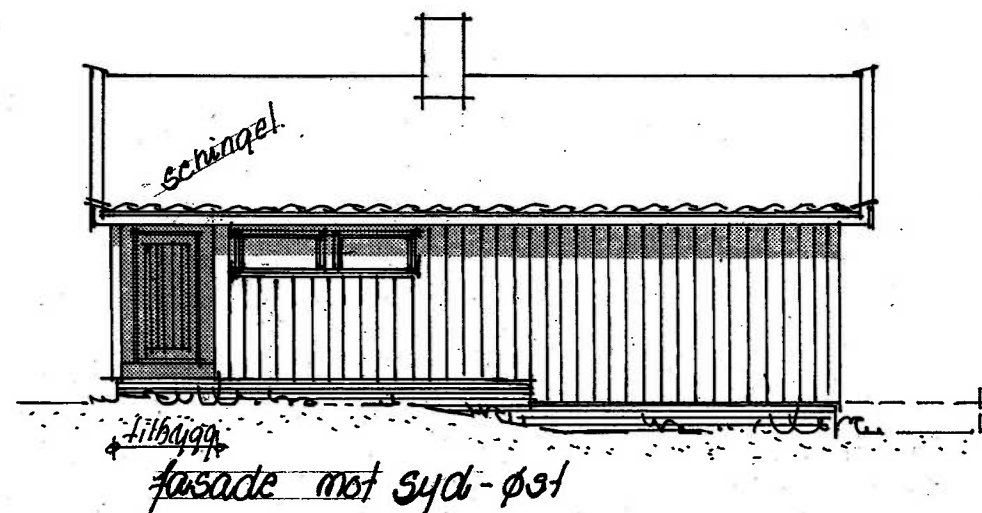

Dato: 16.01.2012

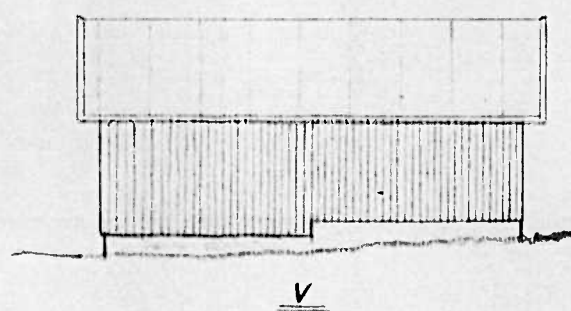
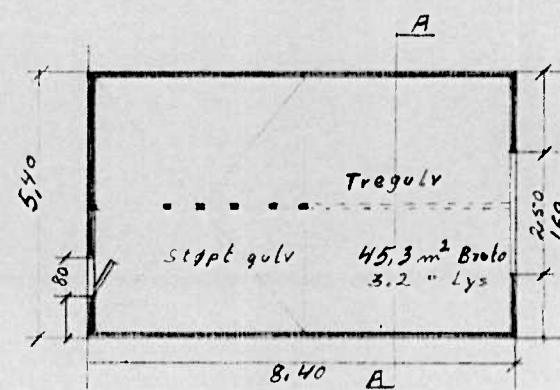
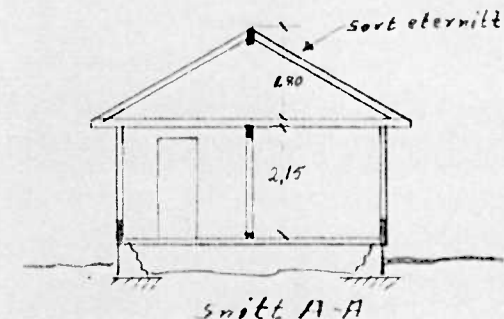
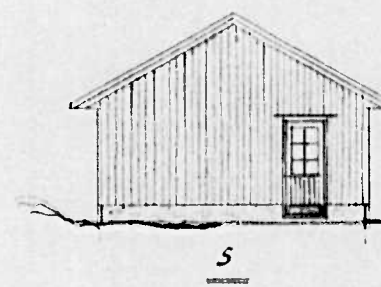
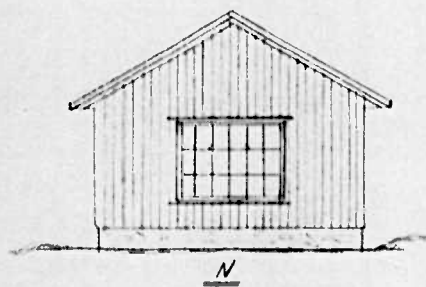
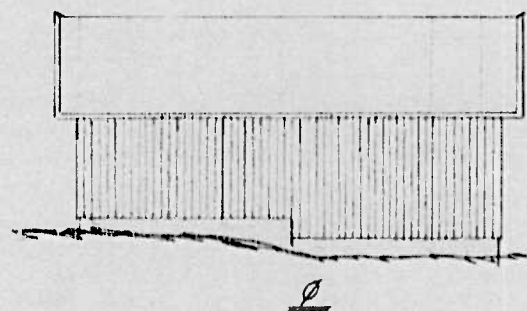
Sign.:

Gnr 3, bnr 3., Flekkesundet, Flekkerøy.
 Tilbygg av biolo på hytta for Glenn Andreas Samuelson.
 Tegning i målestokk 1:100.
 Kristiansand den 22.01.2012. A. Nygård

MOTTATT
24. AUG. 1973
KR. SAND
BYGNINGSADM.

Redskap og Lagarbu
Flekkesundet Lindehø
Flekkesø gr. br:
Målst. 1:100
Tegn. 27/8 73 Einar Thordarson

0 50 100 Plottet i størrelsesorden 1:1 er denne linjalen 100 mm.
Dansk Scanning A/S

Arkivsaksnr: 2012/3052-0

Saksbehandler: Bjørn Vikøyr

Dato: 17.12.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernomr.	4/14	14.01.2014

Søgne - Herøya naturreservat - Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde - godkjenning av skjøtselsplan

Vedlegg

- 1 Herøya Søgne Ecofact høring
- 2 Høringsuttalelse skjøtselsplan herøya

Forvalters innstilling

Verneområdestyret godkjenner Skjøtselsplanen for Herøya og ber verneområdeforvalter følge opp forslag til tiltak.

Saksopplysninger

Ecofact har på oppdrag fra verneområdestyret og Fylkesmannen i Vest-Agder utarbeidet et forslag til Skjøtselsplan for Herøya i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Det meste av Herøya er offentlig eid friluftsområde og landskapsvernområde. Vestre del er sjøfuglreservat og forvaltes av Fylkesmannen i Vest-Agder. En liten del av øya er eid av to familier som bor på øya.

Skjøtselsplanen legger hovedvekt på å skjøtter kystlyngheier på østre del og holde åpent områder med hekkemuligheter for sjøfugl i vest. Det finnes tre lokaliteter av strandeng/strandsump med sjeldne plantearter som delvis ligger inne i landskapsvernområdet.

Konsulent Rune Søyland har skrevet utkastet til skjøtselsplanen i samråd med Bjørn Vikøyr og Katrine Skajaa Gunnarsli.

Skjøtselsplanen var på lokal høring i november 2013 og er korrigert i forhold til innspill fra Naturvernforbundet og naboer (som bor på øya).

Vi er glad for å kunne legge fram en oppdatert plan som vi håper og tror lar seg realisere. Skjøtselen er forankret i en beiteavtale mellom Thomas Pettersen og Fylkesmannen som nå ønskes videreført med basis i skjøtselsplanen.

Vurdering

Skjøtselsplanen vurderes å være innenfor nasjonal standard og i tråd med faglige rammer og innspill fra Miljødirektoratet før lokal høring. Den vil være et godt redskap for god skjøtsel på Herøya.

Frittstående vedlegg: Skjøtselsplan for Herøya

Søgne, 13.11.2013

Til verneområdeforvalter Bjørn Vikøyr,
Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde

Kommentar til

Skjøtselsplan for Herøya – sjøfuglreservat og friluftsområde
Ecofact rapport nr. 156, v/ Rune Søyland, revidert utg. 2013

Lokalitet 8: «Aktuelt restaureringsfelt for kystlynghei i østre del»

Kommentar: Området som Naturvernforbundet i Søgne har ryddet, ligger nord for Mikalsmyr i «lokalitet 8.» Vår overskrift har vært å rydde for tilgjengelighet for menneskelig ferdsel, ikke for kystlynghei.

Lokalitet 14: «Ryddeområde for friluftsliv.»

Kommentar: Sørsida, der «lokalitet 14» er, er svært vær- og vindutsatt. Før Ecofact-rapporten forelå, anså Naturvernforbundet helårlig ilandstigningsplass som best på nordsida av øya ca. 100m øst for de fastboendes sjøbu. Herfra har vi ryddet for enkel framkommelighet fram til Mikalsmyr og videre ut mot sørsida. Åpnet opp felt for lun «pauseplass» for friluftsliv inne på øya, nord for Mikals myr. Åpnet opp utsikt til og grei tilgjengelighet til østre gravhaug. Denne gravhaugen er iøynefallende fra «pauseplassen», men må bygges opp igjen om den skal synes fra sjøen. Sommerflor og steingjerde avdekket, synliggjort på «pauseplassen».

Fra ilandstigningsplassen kan en også se midtre gravrøys som er ryddet fram i dagen.

Lokalitet 5: Barlindforekomst

Kommentar: I forkant av barlindområdet er en tangvoll med arts mangfold. Den kunne med fordel vært ryddet noe for å ta bedre vare på mangfoldet. Rapporten gir inntrykk av at det ikke skal røres noe her.

Lokalitet 2 og 4 «Strandeng»

s.9. Om beitepresset er passende må vurderes løpende, blant annet i forhold til gjenvekst på røsslyng og oppslag av lauvtrær i åpne felter.

Strandrødtopp er utsatt for sauebeite, samtidig som både strandrødtopp og dverggylden er avhengig av tråkkslitasje for gode spireforhold.

Kommentar: Ikke sett verken strandrødtopp eller dverggylden på «lokalitet 2 og 4» sommeren 2012. Betyggende at sammenhengen mellom beitetrykk og arts mangfold skal følges opp årlig.

Henviser til **Forskrift for landskapsvernområde § 2 Formål, siste ledd: Allmennheten skal ha mulighet til naturopplevelser gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.**

I «naturopplevelse» ligger også opplevelse av naturmangfold.

Hilsen Laila Haakonsen

Fra: Jorunn Stie[jorunnstie@hotmail.com]
Dato: 28.11.2013 21:32:08
Til: Vikøy, Bjørn
Tittel: høring sjøtseleksplan herøya

område 10 iflg kartet (maskinhogst) kjempebra.

hele område 6 og litt av område 12 . Enn ikke ryddet. (ser ille ut)

Gøy å se grav røyser og kulturminner som er ryddet 😊 . Anbefaler at resten av kvist brennes og at ved strangler fjernes før mer hogging.

Ny hogging i område 12 i disse dager. Regner med det er under oppsyn?

minken gjorde rent bord hos fiskemakene på matskrodden i sommer.

Lite ung planter av gran.

Veldig mye ung planter av furu over hele øya.

Mvh. Arne Johnsen, Helge Stie og Jorunn Stie

Arkivsaksnr: 2012/3055-0

Saksbehandler: Bjørn Vikøyr

Dato: 19.12.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernomr.	5/14	14.01.2014

Møteplan verneområdestyret 2014

Forvalters innstilling

Verneområdet har følgende samlinger i 2014:

Styremøte Fylkeshuset 14. januar kl 1000-1130

Informasjonsmøte med Rådgivende utvalg 14. januar kl 1130-1530

Opplæringseminar med Rådgivende utvalg Farsund resort xx xx kl 1130- xx xx kl1200.

Styremøte Farsund resort xx xx kl1200-1300.

Studietur Koster xx – xx mai

Styremøte i løpet av studieturen xx mai

Styremøte Flekkefjord 16. september kl 0900-1400

Styremøte Fylkeshuset 25. november kl 0900-1400

Saksopplysninger

Styret ønsker å gjennomgå vedtatt møteplan for 2014 som gjelder på nytt:

Fylkeshuset 11. februar kl 0900-1600, inkludert opplæring.

Søgne 8. april kl 0900-1400

Flekkefjord 10. juni kl 0900-1400

Mandal 16. september kl 0900-1400

Fylkeshuset 25. november kl 0900-1400 (enst).

Arkivsaksnr: 2012/3055-0

Saksbehandler: Bjørn Vikøyr

Dato: 19.12.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernomr.	6/14	14.01.2014

Verneområdestyrets opplæringseminar 2014

Forvalters innstilling

Verneområdestyret inviterer Rådgivende utvalg, Miljødirektoratet, Fylkesmannen i Vest-Agder og administrative kontaktpersoner i kommunene til opplæringseminar på Farsund resort fra kl 1130 xx – 1200 xx 2014. Seminaret vil fokusere på rammer for forvaltningsplanlegging, bevaring og drift av kystlandskapene, og besøk i kystlandskapene.

Saksopplysninger

Verneområdestyret ønsker å avholde et opplæringseminar i februar/mars 2014 med fokus på revisjon av forvaltningsplanene for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder.

Gjeldende forvaltningsplaner ble utarbeidet i 2006-08 og godkjent av direktoratet (nåværende Miljødirektorat) i 2010.

Verneområdestyret har etter forslag fra verneområdeforvalter vurdert følgende temaer som aktuelle å prioritere i planene: Informasjon, tilrettelegging for friluftsliv, husdyrbeiting, slått, referanseområder (uten husdyrbeiting), avfallsrydding, overvåking.

Utvalgsmedlem Laila Håkonsen har foreslått fokus på Forskning/undervisning/overvåking og friluftsliv/reiseliv/besøkstrategi som temaer i forvaltningsplanene. Og hun har foreslått følgende temaer for opplæringseminaret: Erfaringer fra referanseområdet på Bergeneset og Kystlandskapenes «historie» i forhold til husdyr og vegetasjon, synspunkter på nåtid og framtidig bruk.

Miljødirektoratet ønsker et mer aktivt arbeid med besøksforvaltning i nasjonalparker og store landskapsvernområder og mener dette bør inn i forvaltningsplanene.

Vurdering

Jeg ser det som ønskelig å fokusere på rammer for forvaltningsplanleggingen, bevaring og drift av kystlandskapene og besøk i kystlandskapene.

Status for verneområdestyret (bolk 1 – innledning) kl 1230-1330

Det er naturlig å starte med tre korte innledninger om status og generelle utfordringer sett fra styreleder, en representant fra Miljødirektoratet og en fra Fylkesmannen.

Mål og rammer for forvaltningsplanlegging (bolk 2) kl 1330-1500

Jeg kan ikke se at det er vesentlige mangler ved planene som tilsier omfattende endringer. Planene kan med fordel forbedres på kvalitet i forhold til tiltak for å fremme naturmangfoldet og naturopplevelser. Det er ønskelig å få en avklaring på form og innhold på de reviderte planene. Jeg mener hovedtilnærmingen bør være at eksisterende planer bør legges til grunn, og at vi først og fremst legger opp til en oppdatering. Jeg foreslår en bolk på seminaret med korte innledninger fra direktoratet, en grunneierrepresentant i rådgivende utvalg, en organisasjonsrepresentant i rådgivende utvalg og verneområdeforvalter. Hver innleder bør svare på følgende spørsmål:

- *Hvorfor er forvaltningsplanlegging viktig? Hva ønsker vi å oppnå med planleggingen?*
- *Diskusjon med fokus på hva ønsker vi å oppnå med forvaltningsplanleggingen.*

Bevaring og drift av kystlandskapene (bolk 3 – dag 1) 1500-1800 – inkludert en god pause

- *Kystlandskapenes «historie» i forhold til husdyr og vegetasjon. Hva er gode mål for bevaring? Hvordan måle at vi arbeider i riktig retning?* – mulig foredragsholder: Ellen Svalheim, Bioforsk Midt Norge
- *Hvilke naturkvaliteter er registrert i landskapsvernområdet på Flekkerøy. Hva kan true disse kvalitetene, og hvilke skjøtselstiltak er nødvendige for å bevare naturmangfoldet i disse lokalitetene i et langsiktig perspektiv?* mulig foredragsholder: Pål Klevan, Fylkesmannens miljøvernavdeling
- *Erfaringer fra restaurering av kystlynghei på Bergeneset, Flekkerøy* – mulig foredragsholder: Carl Erik Kilander, Statens naturoppsyn
- *Utfordringer for å oppnå god bevaring gjennom landbruksdrift i kystlandskapet* – grunneierrepresentanter i rådgivende utvalg foreslår foredragsholder
- *Diskusjon: Hvilke tiltak/tema må prioriteres i forvaltningsplanene for få god bevaring og målrettet drift i kystlandskapene?*
- Før middag: Presentasjon av *den "lokale hvalfangsthistorien" (1800-1900)*

Middag 1930

- Etter middag: Fuglelivet i Lister – mulig foredragsholder naturveileder Jonas Langbråten, Lista fuglestasjon

Besøk i kystlandskapene (bolk 4 – dag 2) 0830-1100

- *Hvordan bør kystlandskapet presenteres for besøkende?* – mulig foredragsholder: Heidi Sørvig, Visit Sørlandet
- *Utfordringer i forhold til friluftsliv og turisme for landbruksdrift i kystlandskapet* – grunneierrepresentanter i rådgivende utvalg foreslår foredragsholder
- *Eksempler på god tilrettelegging som kan være aktuelle i våre verneområder* – mulig foredragsholder: Olaf Landsverk Statens naturoppsyn
- *Kommunens strategi for tilrettelegging for besøk i landskapsvernområdet på Flekkerøy* – mulig foredragsholder Trond Johanson, Kristiansand kommune

- *Kommunens strategi for tilrettelegging for besøk i Flekkefjord landskapsvernområde* – mulig foredragsholder Sverre Thele, Flekkefjord kommune
- *Læring i kystnatur?* Mulig foredragsholder- naturveileder Grethe Hillersøy, Østfold
- *Diskusjon:* Hvilke tiltak/tema må prioriteres i forvaltningsplanene for å sette gode rammer for bærekraftig læring, friluftsliv og turisme i kystlandskapene?

Ingen foredragsholdere er forespurt i påvente av avklaring av program og tidspunkt for seminaret i verneområdestyret 14. januar.

ST 7/14 Eventuelt